

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
goslaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
mali oglasi po 130
in 2 D, večji oglasi
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
rezen pondeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisi se ne vračajo, ne frankirano
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon šte. 50, upravnštva šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Naša vlada za mirno poravnavo spora z Bolgarijo.

TENDENCIOZNE ALARMANTNE VESTI ČASOPISJA. BOLGARIJA HOČE SAMA NAPRAVITI RED.

Belgrad, 5. avgusta. (Izv.) Zunanje ministristvo je z ozirom na poslednje dogodke in alarmantne vesti o dogodkih na bolgarski meji izdalo sledeče uradno poročilo:

»Stalni vpadi bolgarskih komitašev na ozemlje SHS so prešli skrajne meje s poslednjim atentatom, ki so ga izvršile osebe, ki so prišle iz Bolgarije, katere je poslal revolucionarni komitaški odbor, in katere so v Strumici ubile 1 vojaka in 1 civilista, ranile pa 8 oseb. V Bitolju so ubile Hadžipopoviča, glavnega urednika »Južne Zvezde«. Ravnotako se je izvršil z vednostjo bolgarske vlade krvavi napad komitaške čete, ki je prišla iz Bolgarije preko meje na ozemlje SHS v okraju Kriva Palanka 26. julija tega leta. Vodja te čete je bil bolgarski podanik Jankulj Maličev iz bolgarske vasi Gazdenik. V tej četi je bil poleg ostalih tudi neki Stojančev Stamanović, aktivni bolgarski orožnik. Četi se je vsled noči posrečilo pobegniti na bolgarsko ozemlje med obmejnima trdnjavama Veliki in Mali Rujan, in sicer po bitki in streljanju z našimi orožniki v neposredni bližini bolgarske meje. Bitka je trajala celi dan. Tekom bitke sta bila ubita dva naša vojaka in dva kmeta, dva pa

ranjena. Belgrajska vlada, pričakujoč podrobnih poročil o teh napadih, je sklenila preiskati zadevo na podlagi dejstev, ki jih ugotovi anketa in ukreniti potrebno, da se končno veljavno zavaruje ozemlje SHS pred sistematičnimi napadi bolgarskih čet. Vladni sklepi in koraki se pričakujejo neposredno. Belgrajski politični krogi dajejo tem vprašanjem resen značaj. Alarmantne vesti, ki jih širi tukajšnje časopisje o storjenih in nameranih korakih vlade, so neresnične. Cilj vladne akcije je odstraniti vzroke, ki bi mogli dobre odnose med balkanskimi državami spraviti v nevarnost.

Belgrad, 5. avg. (Izv.) Tuje časopisje je v poslednjem času prinašalo alarmantne vesti o dogodkih na južni meji in o korakih naše vlade. Ugotovili smo, da naša vlada ni storila prav nobenih korakov, kakor tudi niso resnične vesti o drugih ukrepih. Te naše vesti so se izkazale kot resnične. Današnje uradno obvestilo to našo vest popolnoma potrjuje. Misli se, da se bo naša nota odposlala tekoma današnje noči in da se bo v njej povedalo v glavnem isto, kar navaja uradno poročilo.

Malomarnost vlade pri nasiljih in elementarnih nesrečah.

NOVI ODLOČNI UKREPI OPOZICIJE — OPOZICIJA ZAHTEVA SKLICANJE NARODNE SKUPŠČINE — MEMORANDUM NA NJ. VEL. KRALJA IN VLADO.

Belgrad, 5. avg. (Izv.) Po dr. Koroščevem prihodu v Belgrad je opaziti, da je pričela opozicija zelo živahno delovati in sklepati o tem, kaj naj se stori proti izrabljanju oblasti in proti slabostim sedanje vlade. Opozicija je sklenila storiti energične korake v obrambo parlamentarizma z ozirom na različne tendence, ki se v zadnjem času pojavljajo v nasprotnem smislu.

Dopoldne so se sestali Davidović, Korošec in Joca Jovanović. Na sestanku so obširno razpravljali o položaju, ki je nastal vsled poplav, vsled dogodkov v Južni Srbiji in vsled preganjanj, ki se vršijo pred občinskimi volitvami v Srbiji in Črni gori. Ko so voditelji pregledali dosedanja poročila, ki so jih dobili iz raznih krajev, so ugotovili, da pade del krivde za poplave na vlado in da se bo to navedlo v posebni interpelaciji, ki bo celo zadevo pojasnila in ugotovila odgovornost.

O dogodkih v Črni gori so dobili poloficielne informacije, da so stvari, kakor jih je opozicija objavljala, v glavnem resnične. Glede dogodkov v Požegi, Novem Valešu, Mladencu in Ripnju, kjer so padle štiri žrtve od rok radikalov, še ni vlada ničesar storila, da bi se našli krivci. Ugotovila se je malomarnost vlade, ki je obljubila takoj poslati tja posebne odposlance, da preiščejo zločin. Dosedaj se ni storilo še ničesar.

Vlada, njen predsednik in notranji minister so odgovorni. Ugotovilo se je n. pr., da je Stojadinović kot fin. minister porabil 18 milijonov za druge stvari, namesto da bi jih dal za utrjevanje nasipov ob Donavi. Dalje, da je predsednik vlade obljubil poslati v Požego posebnega sodnika, da preišče zadevo poskusa uboja narodnega poslanca Djukiča, da pa tega ni storil.

Voditelji opozicije so v načelu sklenili, da se mora po vsem tem, kar počenjajo oblasti z znanjem odgovornih činiteljev, zahtevati čim nujnejše sklicanje narodne skupščine. To je želja vseh članov opozicijskega bloka. Jutri se bo najbrže sestavilo pismo na predsednika narodne skupščine Trifkoviča in poslalo v Gastein, kjer se nahaja predsednik na zdravljenju. V opozicijskem bloku se je obširno govorilo o memorandumu, v katerem bi se navedlo mišljenje opozicije o težkem položaju v državi in o ukrepih, ki bi jih bilo treba storiti. Memorandum bi se poslal kralju in vladi.

Načelniki so sprejeli besedilo interpelacije o dogodkih v Skoplju. Sestavili bodo obširno interpelacijo o poplavih in drugih elementarnih nezgodah. Voditelji opozicije bodo zahtevali znatno pomoč, ki jo dosedaj vlada še ni dala in bodo vložili posebno interpelacijo o policijskih nasiljih.

Preiskovanje korupcije.

Belgrad, 5. avgusta. (Izv.) Anketni odbor je nadaljeval razpravo. Od Jugoslov. kluba se udeležuje sej poslanec Hodžar. Danes se je nadaljevala razprava o bencinski aferi. Rajković, ki je prodal bencin in olje državi, in nikakor ni mogel priti do denarja, je marca 1923 predložil ministru zadnje pismo, v katerem sam prosi, da bi se stvar vendar končala. Kakor se je poročalo, je položila država pri sodišču 3 milijone frankov. Radi tega se je vnel spor med Rajkovićem in Jadransko banko, komu pripada denar. Rajković je zahteval denar zase, kajti država mu dolguje težke milijone za bencin in olje. Leta 1923. se je stalni pravniški odbor pečal s to zadevo. Bil je mnenja, da se državi ni treba

spustiti v to zadevo, dokler se ne reši spor med Rajkovićem in Jadransko banko, ki je tekel pred sodiščem radi depozita teh 3 milijonov frankov. Zanimivo je, da je Jadranska banka izjavila, da jamči državi za škodo, ki bi jo država morebiti imela radi izplačila že omenjenih 3 milijonov frankov banki mestno Rajkoviću. Ravnotako da jamči za stroške eventualne tožbe, ki bi jo morda naperil Rajković proti državi. Pozneje je Jadranska banka predložila pismo, v katerem pravi, da njena obveza napram državi za škodo ne obstoja, češ, da je dala obvezo samo za slučaj, če bi se bil denar takoj izplačal, kar se pa ni zgodilo. — Prihodnja seja bo jutri.

INVALIDOM NE BODO ODTEGNILI NJIHOVIH PREJEMKOV.

Belgrad, 5. avg. (Izv.) Predsednik vlade Uzunović in državni podtajnik Petković sta izjavila, da se invalidom v korist poplavljenom od njihovih prejemkov ne bo ničesar odločeno.

Pred državljansko vojno v Mehiki.

New York, 5. avgusta. (Izv.) Čutijo se že prve posledice bojkota, ki so ga organizirali katoliki. V zadnjem času se je moral zapreti velik del gostiln, ker ni bilo nikakega gosta več. 2000 katoličanov v mestu Mehiki je obvestilo mestno predstojništvo, da ne bodo več uporabljali mestnih prometnih sredstev. Boj v Mehiki dobiva poleg verskega tudi nacionalno obeležje. Razvija se gibanje proti inozemcem. Sedaj, ko so izgnani vsi inozemski duhovniki, hoče vlada začeti z bojkotom proti vsem tujim trgovskim hišam. Angleška vlada je že protestirala radi nastopa mehiških oblasti proti angleškim državljanom kakor tudi radi sabotaže angleških podjetij.

Rim, 5. avg. (Izv.) Agentura »Radio Nazionale« javlja, da Vatikan, odkar je bil izgnan iz Mehike apostolski delegat, nima nobenih neposrednih zvez z Mehiko, da pa je pooblastil škofe, da ravna po svojem preudarku, upoštevati morajo le smernice, ki jih je sv. stolica poslala v apostolskem pismu mehiškemu episkopatu.

Mehiko, 5. avgusta. (Izv.) Vsled zadnjih dogodkov so začele zelo predrzno nastopati razne banditske čete, ki odvzemajo žezom zlate in srebrne križce, češ da je nošenje teh prepovedano.

New York, 5. avgusta. (Izv.) »Associated Press« poroča iz Mehike, da so bivšega ministra Ernesto Gaira Perreza našli mrtvega vsled strela iz revolverja. Smatrajo, da gre za samomor, vendar ni za to nikakega vzroka.

Rio de Janeiro, 5. avgusta. (Izv.) Obrežni parnik Bitar je ponoči v Araras zalivu trčil ob ponton in se potopil; kapitan in 5 mornarjev je utonilo.

Pariz, 5. avgusta. (Izv.) »Matin« razpravlja o dogodkih v Mehiki in ugotavlja, da ima pri tej stvari sovjetska Rusija svoje prste. Dogodki kakor se razvijajo v Mehiki, so izredno podobni boljševiškim metodam, kakršne je prakticiral Zinovjev. Tudi v Kitajski smo doživeli isto. Tudi tam so boljševiki dvignili propagando proti inozemcem, zlasti proti Angležem, Amerikancem in Francozom.

Pred novimi pogajanjmi z angleškimi rudarji.

London, 5. avgusta. (Izv.) Spodnja zbornica je odgodila zasedanje do jeseni. Zaključno besedo je govoril Chamberlain, ki je povdral iskrene in dobre zveze med Anglijo in Združenimi državami. Minister za delo je izjavil, da bo vlada med parlamentarnimi počitnicami vse storila, da pripravi rudarje in podjetnike k pogajanjem. Posebno je pobijal vesti, da rudarji strdajo in je dejal, da so ta poročila tendenciozna. Minister je pozval poslance delavske stranke, da delujejo med po-

Pod boljševiško propagando so tudi mehiškanci nahujskani proti vsemu, kar je tuje.

Mehiko, 5. avg. (Izv.) Uradno sporočajo, da bo vlada proti vsem uradnikom in drugim osebam, ki hočejo omalovaževati vladne odredbe, najstrožje postopala.

New York, 5. avg. (Izv.) »Associated Press« javlja, da je bil občinski uradnik Deloyo usmrčen takoj nato, ko je streljal v množico katoličanov, ki je branila vladnim organom, da zapro cerkev. Množica se je zadržala čisto mirno, le obstopila je cerkev, da je bil dohod do nje nemogoč. Deloyo je brez nadaljnjega začel streljati med ljudi. To pa je množico tako razkačilo, da je planila nanj in ga ubila.

Rim, 5. avg. (Izv.) Vatikanski kardinal-tajnik je potom inozemskih zastopnikov sv. stolice opozoril tuje vlade na preganjanje cerkve v Mehiki in na postopanje mehiške vlade z zastopnikom sv. stolice. Sv. oče je odobril vse postopanje duhovnikov, odredbe episkopata in svarilo na vernike, da vodijo mirno opozicijo proti cerkvi sovražnim zakonom. Sv. oče z zadovoljstvom poudarja, da je mehiška duhovščina vse storila, da bi preprečila bratomorni boj.

Mehiko, 5. avg. (Izv.) V razgovoru z zastopnikom Associated Presse je izjavil škof Diaz, da Cerkev nikakor ne bo organizirala oboroženega upora proti vladnim ukrepom.

San Antonio, 5. avg. (Izv.) Mnogi mehiški duhovniki, posebno menihi so prešli mehiškansko mejo, da ustanove na tleh Združenih držav, zlasti v Texas, Arizona in Južni Kaliforniji nove verske zavode. V El Paso je prišlo 500 redovnic, zlasti uršulink in karmeličank preko meje.

Mehiko, 5. avg. (Izv.) Začela so se prva pogajanja med vlado in cerkvijo. Začasno še imajo značaj neobveznih razgovorov. Pogajanja vodi za vlado prosvetni minister Ortega, za cerkev škof Diaz. Pogajanja se vodijo na sledeči bazi: suspenzija proticerkvenih zakonov in odredb, izvedba plebiscita o ureditvi razmerja med cerkvijo in državo, izprememba ustave.

Dr. HODŽAR PONOVO POSREDUJE ZA POPLAVLJENE KRAJE V SLOVENIJI.

Belgrad, 5. avgusta. (Izv.) Poslanec Hodžar je posredoval pri notranjem ministru in na drugih merodajnih mestih glede tega, kaj se je dosedaj ukrenilo z ozirom na njegova vprašanja glede ogromne škode vsled poplav v Sloveniji. Nekateri kraji so težko prizadeti. Celjski je n. pr. skoro popolnoma uničen. Poslanec je dobil obvestilo, da se je nakazala večja vsota mariborskemu in ljubljanskemu županu in da bosta imenovana velika župana v kratkem pričela z razdeljevanjem. Upamo, da ne bo ostalo pri obljubi ali odpravi z neznatno podporo, kajti prizadeto ljudstvo z nestrpnostjo pričakuje izdatne pomoči.

Dr. KULOVEC IZPOSLOVAL IZPREMEMBO FAMOZNE ODREDBE O ŠOLSKIH ZVEZKIH

Belgrad, 5. avgusta. (Izv.) Poslanec dr. Kulovec je danes posredoval pri pomočniku prosvetnega ministra v zadevi centralizacije šolskih zvezkov. Zahteval je, da se ta odredba takoj ukine. Pomočnik se je opravičeval, češ da so odredbo napačno stilizirali in da bo takoj odredil, da ostane vse pri starem razen glede zvezkov za lepopy in neke vrste zvezkov za risanje. Posl. Kulovec je zahteval, da se ministristvo tudi glede tega vrne k dosedanji praksi. Pomočnik je odgovoril, da se bo te dni glede tega vršilo še eno posvetovanje in da se bo morda tudi to popravilo. Obljubil je, da bo poskrbel, da se odredba, če se sploh ne ukine, vsaj to leto še ne izvaja. Dr.

čitnicami za miren sporazum. Če bo rudarska stavka pripravila državo v kak izreden položaj, se bo zbornica že predčasno sklicala. Uvoz premoga iz inozemstva znaša tedensko okoli 600.000 ton.

Essen, 5. avgusta. (Izv.) Angleška rudarska zveza je podala rudarski internacionali nujno prošnjo, v kateri pravi, da je nujno potrebna še nadaljna finančna pomoč najmanj štiri tedne, ker pred tem časom ni upati, da bi se premogovna kriza rešila.

Kulovec je vztrajal pri zahtevi, da se vzpostavi glede šolskih potreb dosedanja praksa.

VEST O NOVI VLADI.

Belgrad, 5. avgusta. (Izv.) Popoldanske »Novosti« prinašajo sledeče: »Ceprav je Uzunovičeva vlada brez načelnikov parlamentarnih skupin, vendar se v poslednjem času govori o nekakšni novi taki vladi. Do te vlade bi imelo priti v septembru. V njej bi bili zastopani radikalni, demokrati, Radičevci in SLS. Zanimivo je, da se za to vlado že imenujejo ljudje, ki se smatrajo kot pomirljivi in vdani današnjemu sistemu. Imena bomo naknadno objavili. Ti bi imeli biti priprava za neko novo kombinacijo, o kateri se že javno govori.«

CEPLJENJE RADIKALOV PRI OBČINSKIH VOLITVAH.

Belgrad, 5. avg. (Izv.) Miloš Bobić je vložil za občinske volitve v Belgradu svojo posebno listo.

Belgrad, 5. avg. (Izv.) Razen v Belgradu je prišlo do cepitve radikalne liste tudi v Kragujevcu, Nišu, Kosovski Mitrovici, Kumanovem, Čačku, Kraljevu, Užicah ter v Požarevcu.

NEVARNOST NOVIH POPLAV.

Darda, 5. avg. (Izv.) Od Dunaja se vait nov val vode. V krajih ob Donavi je nastala panika pred novim poplavo. Radi tega se je pričelo novo, hitro utrjevanje nasipov. Ako bi ta val Donave bil tako silen, kakor se misli, potem nasipi ne bodo mogli vzdržati, ker jih je voda dosedaj že zelo porušila.

NOVA NIKIČEVA ORGANIZACIJA.

Vinkovci, 5. avg. (Izv.) Tukajšnja organizacija HSS se je razcepila na Radičevce in Nikičevce. Na sestanku je tretjina zaupnikov obsodila Nikičevo delo, med tem ko je dvo tretjina zaupnikov sprejelo zaupnico Nikičevce. Nikičevci so sklenili osnovati svojo organizacijo.

Boj za samoupravo Ljubljane.

Neverjetno stanje, da vlada v ljubljanski občinski hiši že dve leti gerentstvo, katerega noben zakon ne pozna, je vendarle zdrnilo vse sloje ljubljanskega prebivalstva. Kakor vsa ljubljanska oblast tako je tudi njeno glavno mesto v rokah eksponentov stranke, ki sama na sebi predstavlja v Sloveniji le neznatno vsem obsovaženo kliko. Abnormalnost tega položaja, da ima v Sloveniji vsa oblast protiljudska manjšina, se povečuje v absurd, če pomislimo, da je v Beogradu na oblasti radikalno-radičevska vlada. To stanje je celo za našo državo, v kateri je vse mogoče, delj nevdržljivo, ker mora vesti do uničenja vsake pravnosti, avtoritete in reda. Če v Beogradu odredijo nekaj, v Ljubljani pa se dela ali trpi nekaj čisto drugega — kar vede do posledice, kakor smo jih videli te dni v Kranju — potem je ali konec pravne države ali pa se mora streti absolutizem po krivici vladajoče klike.

Po krivdi te klike se je razpustil brez sence kaknega pravnega povoda ljubljanski občinski svet, ki je bil v rokah delovnih slojev Ljubljane in je vtisnjen našemu mestu sramoten žig, da prestolnica Slovenije nima svoje avtonomije. Vladajo brez kontrole občanov trije od meščanstva ne pooblaščen prijatelji dr. Zerjav in to v času, ko se je ustanovila nekaka zveza avtonomnih mest Slovenije; Dočim je v prejšnji napol fevdalni državi vladni komisar na magistratu bil redka izjema, ki je po par tednih izginila, pa je bil orjunaški SDS režim ustoličen že skoro po vsaki vasi gerente, ki so vršilci volje par oseb. Največ škoda pa je režim z ukinjenjem samouprave prizadel Ljubljani. Ne samo, da je s tem globoko padel ugled našega mesta, tudi njegovi realni gospodarski interesi strašno trpijo. Gerentstvo se po zakonu lenosli avtomatično nadaljuje nekatere točke komunalnega programa bivše legalne ljudske večine, toda tudi to se že ustavlja in beda delavskega, uradniškega in obrtniškega sloja strašno narašča, ne da bi občina tvorila kakšen svobodni vpliven gospodarski ali socialni faktor, ki bi mogel urejajoče in ublažujoče v to poseči ter propadanje Ljubljane odvrniti. To tudi ni čudno, ker gerenti — ki jim osebno ni ničesar očitati — niso organi ljudske volje in potreb, niti so ljubljanskemu prebivalstvu odgovorni, ampak uživajo zgolj zaupanje svoje stranke.

Prav je tedaj, da so se zastopniki raznih ljudskih strank sestali, da se o odpravi tega stanja posvetujejo, in le čudno je ter značilno za depresijo in apatijo teh slojev, da se niso že preje. Toda sklicatelji tega sestanka so stvar zavozili s svojim fantastičnim predlogom o poizkusnih volitvah (da bi se dobil ključ za razdelitev mandatov!) na čisto napačni tir, vzbujajoč pri nasprotnikih ljudske avtonomije samo smešen vtis, da pijejo na medvedovo kožo. Edino pravilno je stališče, ki ga je izrazil zastopnik ljubljanske SLS, da se že načeloma združijo vse stranke, ki so proti SDS reakciji, za skupno akcijo proti gerentstvu na magistratu in jo v skupni fronti izvedejo, dokler ne pade. Čisto logično in smotru primerno bi bilo, da bi taka edinstvena fronta šla potem tudi v volitve na programu bivše Zveze delovnega ljudstva, naj se potem imenuje tako ali drugače. Zakaj ta program je bil najzornejši komunalni program, kar jih je kdaj Ljubljana imela, in bi se bil tudi v vseh glavnih oblikih izvedel, da se niso socialisti medseboj razcepili. Iz tega programa izhaja stanovanjska akcija ljubljanske občine, izboljšanje in pragmatiziranje položaja mestnega delavstva, reorganizacija elektrarne, tlakovanje in drugo; načeto je bilo tudi vprašanje velikega investicijskega posojila. Ker je ta program realen in še danes aktualen, je dana možnost, da se na njem združijo prav vse stranke, ki so za samoupravo Ljubljane, socialni napredek prebivalstva in gospodarsko konsolidacijo mesta ter proti reakcionarnim diktatorskim poželjenjem kogarkoli; z eno besedo, vsi pošteno socialnomisleči sloji ljubljanskega prebivalstva: uradništvo, delavstvo in obrt. In če takozvane razredne skupine ne gredo na podlagi takega realnega programa za mogoče iti z drugimi ljudskimi strankami, bodo delavstvu le koristili. Če pa se bodo vršile debate o raznih »načelnih stališčih«, katerih je do danes že cel duet med voditelji takozvanega razrednega proletarijata, potem bodo gerenti lahko še precej mirno sedeli na ljubljanskem rotovžu.

To v premislek vsem trezno mislečim ljudem iz protireakcionarnega tabora, ki jim je resno na tem, da se vrže SDS in do nje ne goje ne očitnih ne tajnih simpatij.

NEZAUPNICA HERRIOTU V LYONSKEM OBČINSKEM SVETU.

Pariz, 5. avgusta. (Izv.) Herriot je poslal občinskemu svetu v Lyonu pismo, v katerem se ponuja, da bi prišel pred občinski svet in tam razložil svoje zadržanje v zadnji vladni krizi. Socialistični občinski svetniki, ki jih je 31 izmed 56, so pa nato izjavili, da bi zapustili sejo, kakor hitro bi se pojavil Herriot. Oni vztrajajo slejkoprej pri svojem sklepu, s katerim so Herriotu izrekli nezaupnico in ga pozvali, naj odloži funkcijo župana lyonskega.

Pariz, 5. avgusta. (Izv.) Zbornica je s 420 proti 140 glasovom sprejela zakonski predlog o osnovanju amortizacijske blagajne.

SDS -- roke proč od trgovstva!

Hinavstvo in laž sta še edini sredstvi, s katerima se bori slovenska SDS v zadnjih vzdihljajih svojega boja za obstanek v Sloveniji. Zato objavlja »Jutro« *interpelacije proti centralizmu in poje visoko pesem o stanovitih in gospodarstvu ter piše članke o morali, poštenih ljudeh in — neodvisnosti trgovske zbornice, ko se je otvoril zanjo volivni boj!*

Menda ni bilo v Sloveniji volivnega boja, v katerega bi morala poseči SDS s tako resignacijo in brez upa zmage, kot je septembrsko bojno polje in v slovenskih trgovskih krogih ni še nikoli vladalo tako soglasje kakor ob teh volitvah, ko je parola vseh: Vse proti SDS, njenemu diktatu, anacionalnosti in prevarantstvu in živela svoboda, naš rod in njegovo poštenje!

Mi smo dobili ponovna potrdila, da drugače biti ne more. SDS je zavpila: Zbornico mi dajte! A slovenski pridobitni svet je odgovoril: Izginiti moraš tudi odtod! In SDS je otvorila samostojni boj s strahovanjem in lažjo!

Gospoda — zaman! V Mariboru ste pričeli s to taktiko, a se je vam takoj izjalovila. SDS-arska klika ne bo postavljala kandidatov, kjer je k temu upravičena samo zveza gremijev! In ta vam je že odgovorila: Diktatu, da morajo priti v trgovski odsek samo SDS-ari, se ne uklonemo! Če se je moglo oprostili SDS-arskega jarma slovensko učiteljstvo, se ga bo tem lažje socialno svobodnejši trgovski svet, in ta za SDS nima drugega kot — en sam protest! Kaj mislite, da je slovensko trgovstvo pozabilo, da je SDS bila tista, ki je zastopniku in načelniku neodvisnega trgovstva Jelačinu ml. napovedala gospodarski in družabni bojkot, da ga moralno in gmotno uniči in z njim vred vse od SDS neodvisne trgovce? Ze tedaj je ogromna večina trgovcev to početje obsodila in ta sodba drži še sedaj 375 podpisov ljubljanskih trgovcev leta 1925. je dičilo protest proti nasilstvu SDS, in ta protest, ki je ležal pri velikem županu V. Baltiču skoro celo leto neresen, ima še danes svoj odmev! In kaj pravi? Da je SDS hotela izrabiti celo prostore trgovske in obrtne zbornice za volišče SDS pri zadnjih državnozbornskih volitvah in se je tej satansko-partizanski zlorabi trgovske neodvisnosti samo v Ljubljani uprlo 375 trgovcev!

Kaj mislite, da kdo izmed trgovcev verjame v vaše laži o ljubezni do stanovitstva? Kranj je živa pričal. Ko je na zadnjem obnem zboru zveze gremijev ogromna večina glasovala za načelnika Jelačina proti neznatni peščici SDS-arjev, so ti po nasvetu vodstva SDS v obnemogli jezi vložili proti volitvam pritožbo na mestni magistrat Ljubljanski in je pritožbi dr. Dinko Puc — promptno ugodil in volitve razveljavil brez tehtnih razlogov! In kaj je bil namen SDS-arjev? Priporiti vodstvo in odbor trgovske organizacije SDS-arski kliki še pred volitvami v trgovsko zbornico! Kaj mislite, da vam kdo verjame, ko besedite o splošnih narodno-gospodarskih interesih? Jadranska banka vpije! Slovensko denarstvo je vsled udara Jadranske banke izgubilo najmanj 150 milijonov dinarjev narodnega premoženja! Vodstvo tega zavoda in vseh njegovih industrijskih podjetij je prišlo po SDS-arski zaslugi v srbijanske roke in Slovenci nimajo pri zavodu nobene besede več! Po SDS-arski zaslugi je slovensko trgovstvo izgubilo Kreditni zavod za trgovino in industrijo, ki je bil po prevaru res nacionaliziran, a ga je spravilo početje SDS v dunajske nemške roke! Trboveljska premožkopna družba bi bila ob sodelovanju poštenih slovenskih gospodarjev postala slovensko podjetje — a po SDS-arski zaslugi je prišla v roke inozemskih kapitalistov, ko so prešle delnice iz slovenskih rok v Pariz, Curiah in Dunaj! Posledice tega SDS-arskega greha občutijo danes stotine delavskih rodbin, ki so se morale izseliti na Francosko, množice odpuščenega delavstva in trgovci v teh krajih, katerih statistično dokazane terjatve znašajo 8 milijonov dinarjev, ki se ne bodo od lačnih nikdar mogli izterjati!

Kaj mislite, da je trgovski svet pozabil SDS-arski proglas s predsedstva dež. vlade, ko je hotela SDS dobiti popularnost in je brezobzirno preganjala in zapirala celo vrsto trgovcev z grožnjo: Naj bo Peter ali Pavel? In kaj mislite, da ne stoji še v srcih slovenskih trgovcev spomenik, postavljen od možakarja iz vodstva SDS, ki je javno proglasil SDS-arsko trgovsko načelo: Nad slovenskim trgovcem se mora vihteti bič kot nad fujakarskim konjem, da bolje teče?!

Casi SDS-arskega diktatorstva, partizanstva in laži so minuli. Nobeno hinavstvo ne bo pripomoglo, da bi nad trgovsko zbornico plapolala zastava SDS-arske klike. Slovenski trgovski svet je že sklenil odločno: SDS je tudi tu doigrala, SDS mora iti!

Slovenski trgovec.

RUSIJA IN POLJSKA.

Moskva, 5. avg. (Izv.) Ruski poslanik v Varšavi je vložil pri poljski vladi protest proti gradbi vojne luke Gdingen. Ruska vlada ugotavlja, da bi nova vojna luka upropastila ravnovesje na vzhodu. Da se vzdrži mir v baltičkem morju, prosi ruska vlada Poljsko, naj se luka ne gradi.

Za svobodo Cerkve.

Do zadnjega časa so Callesovi agenti znali in mogli Evropi lagati, da v Mehiki ni nobenega boja s Cerkvijo, ne nobenega preganjanja katolikov. Vse sistematične šikane, ki jih je morala katoliška cerkev v Mehiki pretrpeti, je znala Callesova diplomacija slikati kot nepomembne spore s posamezniki. Le katoliške časopisne agature že leto dni pišejo in poročajo o tem, v novem veku najhujšem preganjanju kristjanov.

Odkar pa je Cerkev razglasila nad vso Mehiko interdikt, je postal pozoren ves katoliški, da ves civilizirani svet. Od tedaj Calles ne more več tajiti. Vsled tega skuša slikati svoj spor s Cerkvijo kot »upor« *mehikanske cerkvene hierarhije proti ustavi in ustavnim oblastem in cerkvi sovražno evropsko časopisje poje slavo »velikemu kulturnemu in socialnemu prerodu«, ki vstaja v Mehiki. Tudi »Jutro« *je začutilo prijetno dolžnost, da udari na kulturnobojno struno in prepíše nekaj laži in obrekovanj Cerkve iz dunajskega židovskega dnevnika in tako razodene svojo srčno željo, da bi tudi pri nas nastalo kaj podobnega.**

Kako je nastal sedanji verski boj v Mehiki? Rojen žid, učitelj in protestantovski pridigar Calles je z uporom in revolucijo, s pomočjo nekaj revolucionarnih delavskih čet nasilno zavzel oblast. Calles torej ni nikak normalen ustavni organ mehikanske države. Kakor Lenin in Džerdzinski vlada Calles z nasiljem in najkrutejšim zatiranjem vseh državljanskih svobod. Vsa država je proti njemu. Le nekaj tisoč delavcev in vojakov mu stoji ob strani. Callesov mehikanski režim je poslabšan plagijat ruskega boljševizma brez ideje. Edina vodnica pri vseh dejanjih je želja po vzdrževanju oblasti in izropanju državne blagajne. Take oblasti pa ni mogoče vzdržati drugače kot z zaslužnjenjem ljudstva. V ta namen pa je treba uničiti vse činitelje, ki skrbijo za moralno moč in kulturni napredek ljudstva. To in pa fanatično sovraštvo do katoliške Cerkve, kakršnega je zmožen le framason, pokvarjen z boljševizmom, je bil nagib za preganjanje Cerkve v Mehiki.

Cerkev sama je — kakor smo že povdarili — naravnost skrupulozno računala z izrednimi razmerami v Mehiki in se omejila izključno na svoje versko, cerkveno polje. Pregarjanja in zapostavljenosti je Cerkev v Mehiki že davno izgubila vse svoje premoženje. Njeni duhovniki niso smeli opravljati nobene javne službe, njen nauk se v državnih šolah ni smel poučevati. V teh razmerah se je Cerkev zaprla v samostane in šole, ki so jih katoličani sami sezidali za svoje otroke. Celo sedaj, ko je Calles izdal famozne zakone, ki stavijo Cerkev izven zakona, so cerkveni knezi segli samo po cerkvenih sredstvih in prepovedali vsak političen boj, ker bi tak boj vodil v mehikanskih razmerah v državljansko vojno. Pripovedke o gospodarskem in političnem vplivu mehikanske cerkve so gole izmišljotine Callesovih agentov. Kako naj ima Cerkev gospodarski vpliv, če je že več desetletij brez premoženja, ona in njeni duhovniki! Kako naj vpliva na politiko in javnost, če nima niti političnih organizacij niti časopisja in duhovniki ne smejo opravljati nobene javne funkcije!

Calles se je v svojem boju naslonil zadnji čas tudi na uboge Indijance. Zanesil je propagando proti belim in pod to krinko izgnal vse tujerodne duhovnike, ki so tam misijonarili že stoletja. Da zakrije to svojo grobijo, je raznesel laž, da se katoliška duhovščina ni brigala za prosveto teh bednih. Zgodovinska resnica pa je, da so ravno katoliški misijonarji prvi zanesli med te divjake civilizacijo, se stoletja brigali za njihovo blagostanje in ravno radi tega svojega samaritanskega dela morali trpeti preganjanje neštehtih mehikanskih vlad! In Calles ni storil za Indijance še prav nič drugega kakor da jih zlorablja proti sodržavljanom, ker upa nanje nasloniti svojo pozicijo!

To, kar počenja Calles, je revolucija, revolucija v vsakem pogledu, hujšanje enega dela naroda proti drugemu, to ni kulturni boj, kakršen je bil v Nemčiji in Franciji, ampak državna in socialna revolucija, ki jo je uprizoril Calles, da obogati sebe in svojo kliko. Spremlja jo preganjanje kristjanov, ki ga je mogoče primerjati samo še s preganjanji v poganskih časih.

V tem velikem boju, v tem času, ko gre katoliška Cerkev Mehike v mučeništvo, so vrli bojevniki dobili mogočno oporo v glavarju Cerkve, v svetem Očetu. V lepem, zelo odločnem pismu je sveti Oče pozval mehikanske katoličane, naj pogumno gredo v boj za svobodo vere in pozval vernike vsega sveta, da podprejo bojujoče se brate v Mehiki. Na ta poziv so katoliške organizacije Italije prvi avgust proglasile kot dan molitve za svobodo Cerkve v Mehiki. Stotisoči mož, mladeničev, žena in deklet so prvega avgusta prosili Boga, naj varuje Cerkvi prostost, naj čuva škofo, višje pastirje mehikanske Cerkve, ki vodijo katoličane v sveti boj. Temu zgledu sledijo katoličani vsega sveta. In Calles bo kmalu občutil, da peklenske sile ne morejo premagati Kristusove cerkve! Kakor so pred njim odšli z zgodovinske pozornice neštehtni predsedniki mehikanske republike, tako bo izginil tudi on!

IZBRUH VULKANA.

Batavia, 5. avg. (Izv.) Na otoku Bali je izbruhnil ognjenik. Goreča lava je zalila celo vas. Ljudstvo je pravočasno zbežalo.

Beleške

△ Radić, pa Radić... »Narodni Dnevnik« *se čudi, da je Radić konstatiral, da vladajo v Sloveniji samostojni demokrati, a ne poskrbi, da se to čudno razmerje neha. Menda ima šeš vladne stranke vendarle to moč, da se ne vlada proti intencijam njegove stranke. — Mi pa pravimo: Radić bo najprej izvedel normalne razmere v Rusiji, svobodne volitve v Bolgariji, reorganiziral angleško Labour Party. Za »malenkostje« *kot so: ukinitve obznane nad lastno vladno stranko, padec Nikića in orjunaški veliki župani se pa vendar svetovni mirotvorac ne bo brigal.**

△ Ešče Matošič. Hrvatski prekmurški »špecialist« *Matošič nadaljuje iz trte zvite trditve, da so Prekmurci Hrvatje. »Prekmurci niso Slovenci, ampak »ogranak« *hrvatskega naroda, ki govori starohrvatsko narečje. Drugič govore zopet »naročiti starohrvatski žargon«*; »slovensko uradništvo jih je hotelo slovenizirati«. Zagreb sedaj ni več prekmursko srce, ampak še »dosta oddaljeno. Zato pa je srce — Varaždin! »Spisi se iz slovenskega jezika morajo prevajati na hrvatski jezik, da jih Prekmurci zastopijo. To pa je dokaz, da Prekmurje, a gotovo pa Medjimurje ni slovensko, ampak mu je edino hrvatski jezik razumljiv!« *Vse gre za to, da se Prekmurje priključi hrvatski oblasti, razen »klerikalcev« *in demokratov! — Tako Matošič. — Mi smo mu že z znanstvenega stališča strokovno pojasnili, da se je mož urezal v svojih trditvah. Na zmešane gornje trditve pa mu povemo, da imamo Slovenci neko pesem, — škoda, da jo Matošič ne pozna — katere zadnja kitica se glasi: Le čevlje sodi naj kopitar!*****

△ Kaj Radić govori. Najprej tako: »Naša vera ni vera v savor in v davek, ampak vera v Boga in seljačko slovo.« *Drugi stavek: »Mi bomo ukiniteli kazenska določila o žalitvi kralja, da se ve, da smo v svobodni državi, »da se kroz 10 godina narod ne globi.« *Tretji stavek: »Mi bomo napravili sporazum z ruskim in bolgarskim narodom.« *»Hrvat« *pa mu svetuje, naj napravi najprej sporazum s svojo — pametjo!****

△ Do kdaj so bili hrvatski franjeveci dobri. Stjepan Radić pravi: »da so frančiškani za našo hrvatsko prosveto izredno zaslužni in bili v politiki blagodejni faktor, dokler niso prišli pod vodstvo slovenskih klerikalcev.« *Seveda — krivo je tudi to, da povsod ustanavljajo Orle! Radić, le pišite in natolcujte — a baš radi franjevcev in hrvatskih Orlov bo tudi na Hrvatskem kmalu radičevske demagogije konec in njega in njegovega framasonskega »Hvaljen Isus i Mariac!*

△ Seveda vedo prav dobro. »Jutro« *je zdaj priznalo, da je uradniški zakon v glavnem delo G. Reiserja, a »Jutro« *bi ne bilo »Jutro«, če bi ne zapisalo, da kar je slabega v njem, je delo — klerikalcev. In »Jutro« *nas še uči, da moramo vedeti, da uradništvo ne more imeti slabega spomina. — Seveda vemo, saj vendar vemo, da je večina uradništva po krivdi »klerikalcev« *in pa zato, ker nima slabega spomina, zapustila — SDS!****

△ »Jutro« *obrtnik je napisal nekaj za svojo kandidatno listo in kvasi po Jutrovsko: »škofov list« *»Slovenec« *»...komanda župnišč« *»župniki...«, »kaplani...«, »cerkovniki...«, »zgaga« *itd. In se je podpisal »obrnike«. — Radić verjamemo, da ima ta »obrnike« *iz »Jutrovega« *uradništva z obrtjo toliko opraviti kot krava z bobnom.*******

ZBLIZEVANJE RUSIJE IN FRANCIJE.

Moskva, 5. avg. (Izv.) Francoski poslanik v Moskvi Herbette je v razgovoru z ruskim komisarjem za zunanje zadeve izjavil, da vstop Poincareja v novo francosko vlado ne pomeni nobene spremembe v francoski zunanji politiki. Francoska vlada bo napram Rusiji nadaljevala staro politiko in je pripravljena obnoviti pogajanja o medsebojnih dolgovih. Ruski poslanik Rakowski se je odpeljal v Pariz, da se razgovarja s Poincarejem.

PRIHRANKI AMERIKE VSLED PROHIBICIJE.

New York, 5. avgusta. (Izv.) Kongres metodistične cerkve je izdal proglas, v katerem pravi, da bi evropske države v najkrajšem času lahko plačale svoje dolgove, če bi vpeljale prohibicijo. Proglas zatrjuje, da so Združene države prihranile 5 milijard, odkar so vpeljale prohibicijo in da se blagostanje stalno stopnjuje.

ZATIRANJE NARODNIH MANJSIN V ROMUNIJ.

Bukarešta, 5. avgusta. (Izv.) Prosvetni minister je odredil, da morajo na šolah, kjer se ne poučuje v romunskem jeziku, učenci tri dni v tednu govoriti romunsko. V drugih dneh smejo med odmori tudi svoj materinski jezik govoriti. V vsaki šoli se mora odrediti posebna kontrola za izvrševanje te naredbe.

POVODNJI NA KITAJSKEM.

New York, 5. avgusta. (Izv.) Iz Harkana prihajajo poročila, da je mesto popolnoma pod vodo, ker so se podrli nasipi, ki so bili že popravljeni. Bati se je velike lakote, ker je mesto odrezano od vseh strani. Reka Yang-tsekiang je udrla tudi v pokrajino Hupe. Tri tisoč ljudi je utonilo v valovih narasle reke.

POPLAVE.

Tokio, 5. avg. (Izv.) Vsled dolgotrajnega deževja je na Koreji veliko rodovitne zemlje poplavljen. Pri poplavih je utonilo 75 oseb.

Kaj se godi doma

Navodila za Kmetске dneve
v Mariboru 13., 14. in 15. avgusta 1926.

SOBOTNO ZBOROVANJE KMETSKIH DNEVOV.

Vse naše kmetске moze in fante, ki se natančneje zanimajo za napredek in izobrazbo svojega kmetskega stanu, se enkrat opozarjamo na sobotna predavanja kmetških dnevov v Mariboru. Tu se bo govorilo o vseh sredstvih, ki so sposobna osrečiti in dvigniti naš kmetški stan. Posebno važni bodo razgovori o načinu, kako se naj na kmetškem domu gospodari v naših časih, vprašanje o kmetških poslih, o kmetških obrtnikih, nad vse važno bo vprašanje o kmetškem šolstvu. Našega kmeta bodo mogle rešiti le strokovne kmetске šole, ki se morajo ustanoviti v vsakem kraju za vse panoge kmetijstva (poljedelstvo, gozdarstvo, vrtnarstvo itd.). Zelo zanimiv bo tudi razgovor o kmetških občinah. Radi velevažnosti vseh teh vprašanj je neodpušljiv pregrešek, ako kak kmet ostane doma in izpusti lepo priliko, se podučiti o potrebah svojega stanu.

Romanje ob kmetških dnevih.

Naše kmetске romanje opozarjamo, da bo za romanje glede zakramentov in cerkvenih opravil pri očetih frančiškanih vse najlepše preskrbljeno. Ako iz kakga kraja namerava društvo skupno porovati, naj to naznani pripravljalnemu odboru, da jih morejo primerno sprejeti. Očetje frančiškani bodo vse storili, da bodo romanji tudi v tem oziru zadovoljni.

Kmetški praznik.

14. in 15. avg., v soboto in nedeljo, bodo naši najboljši kmetje v Mariboru, ker bosta ta dva dneva njihov praznik. Zelen ali pisan šopek bo znamenje udeležencev.

Izkaznice. Kdor še nima izkaznice za kmetске dneve v Mariboru, naj jo kupi pri naših zaupnikih ali jo naroči pri Prosvetni zvezi v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, I. Stane le 5 Din in nudi polovično vožnjo, skupno prenočišče in pristop k vsem prireditvam.

Zaupnike prosimo, da nam takoj javijo, ako jim je zmanjkalo izkaznic za razpodoj. Pripravljalni odbor jih ima še na razpolago.

Izkaznice veljajo od 10. do 17. avgusta. Vozite se lahko z vsemi vlaki ljubljanskega in zagrebškega ravnanstva.

Izkaznice ne pozabite doma! Ta vam daje ugodnost polovične vožnje, pravico do brezplačnega prenočišča in do stojišča pri prireditvi v nedeljo popoldne.

Kako je ravnati s izkaznico? 1. Vsak udeleženec naj nanjo napiše svoje ime in naj se podpisuje. 2. Na domači postaji, kjer se odpelje, naj vsakdo da izkaznico žigosati, kupi celo karto in jo tudi da žigosati ter jo shrani za nazaj. 3. V Mariboru mora vsak dati izkaznico žigosati pripravljalnemu odboru v potrdilo, da se je res udeležil tam kmetških dnevov. Te tri reči naj si vsak zapomni glede izkaznice.

Prenočišča. Pripravljalni odbor je pripravil po posebnem odboru prenočišča. Ko pridete v Maribor, se prijavite v naši pisarni, kjer boste podrobneje izvedeli. Skupna prenočišča so brezplačna. Dobavimo pa proti odškodnini boljše prenočišča vsem, ki se za to prijavijo. A prigrasiti so je čimprej.

Hrana. Za udeležence dne 13. in dne 14. avgusta bomo oskrbeli hrano. Enako tudi za Orle in Orlice v nedeljo dne 15. avgusta. Ostali udeleženci naj si v nedeljo dobijo hrano v gostilnah, ki jih bomo priporočili, to so gostilne, ki imajo naročene naše časopise. Za hrano se bo prigrasiti vsak dan dne 13. in 14. avgusta sproti pred začetkom predavanj jutraj od 8 do pol 9. ure v pisarni Aleksandrova c. 6, pritičje.

Društvo! Vsa društva naj z udeleženci iz svojega kraja zanesljivo pošljejo društveno zastavo, ako jo imajo. Določijo naj tudi reditelja, ki bo skrbel za svoje domačine, da bo vse v redu.

In če bo dež? Prireditve je pripravljena tako, da se bo vršila ob vsakem vremenu.

Pisarna se nahaja v veži palače Zadržno-gospodarske banke, Aleksandrova cesta 6, poleg frančiškanske cerkve.

Ameriško oranje s Fordovim traktorjem si bodo lahko ogledali udeleženci kmetških dnevov v soboto od 13. do 14. Kraj se objavi v pisarni pripravljalnega odbora in v raznih časopisih.

Maribor proti SDS-arskemu gospodarstvu.

(K volitvam v trgovsko zbornico.)

Ko vsa Slovenija na lastnem gospodarstvu občuti »dobrote« dosedanjega SDS vodstva na trgovskem in obrtniškem polju, ga še posebno žuti Maribor. Nikjer tako, kot ravno v Mariboru, je jasno, da je bilo SDS vodstvo pravo agromerkurstvo. V tako težkem položaju kot danes, se mariborski trgovci in obrtniki še ni nahajali.

Trgovski gremij v Mariboru je imel svoj sestanek pretekli terek zvečer v hotelu »Kosovo«. Poročilo, poslano v »Jutro«, poroča, da do kompromisa še ni prišlo, in se bo posvetovanje nadaljevalo. Zakaj pa še ni prišlo do kompromisa, pa poročilo ne pove. Bomo pa vi povedali. SDS je na tem sestanku potipala, kakšno je kaj razpoloženje za listo SDS, zato se seveda še ni sklepalo o kandidaturi in se bodo še vršila posvetovanja.

Za kaj pa gre pravzaprav? SDS je slovensko trgovstvo in obrtništvo dala ujeti v centralistično past. Slovenec molči do skrajnosti, a kadar mu je dovolj, pove trdo, brezobzirno. SDS je začutila, da bo za svoje — upamo da zadnje — agromerkurstvo pri letošnjih volitvah v trgovsko zbornico obsojena na odstop od zavoženega vodstva. Z raznimi intrigami si še poskuša vzdržati tudi v Mariboru svojo postojanko. Ljubljana je že odločila proti SDS, Maribor in Celje naj jo pa rešita. In zato so vzporedni razni sestanki, katerim je, da bi se to ne opazilo, bila dodana stvarna debata. Toda danes je v trgovskem in obrtnem stanu tolika kriza, da je največji zločin to, kar uganja SDS, da hoče strogo stanovsko stvar — volitve v trgovsko zbornico — znova izrabiti v svoje partizanske namene.

Kako znajo demokrati v tem oziru, nam kaže jasno njihovo gospodarstvo pri Mestni hranilnici. Tu so poznali le svoje najožje, vsi drugi — so jim bili deveta briga, in tako bi znali povsod. Ne vemo, kje je SDS vodila kakšno trgovsko akcijo res objektivno trgovsko. Vemo pa, da jih je nešteto, tudi na štajerskem, kjer se je poznal pečat agromerkurstva.

Mariborski trgovci in obrtniki, med njimi tudi sicer pristaši SDS, so v medsebojnih razgovorih že mnogokrat nastopali zoper SDS gospodarsko politiko. Spominjamo le na one dneve, ko je g. Jelačin v Mariboru dobil zaupnico na žalost SDS-arske klike. Mariborski trgovci in obrtniki je preko grla sit demokratske kuratele, ki je redila te varuhe na škodo varovancev.

O kompromisu, do katerega, pravi »Jutro«, še ni prišlo, javljamo, da je danes že več kot gotovo, da bo lista SDS dosegla kompromis — z nezaupnico in izginila za vedno z mariborskega trgovskega in obrtniškega površja!

Razširjenje mariborske bolnice.

V naši državi je žalibog tako, da ne kažejo vlade pravega zanimanja niti za bolnice. V celi mariborski oblasti imamo v Mariboru večjo bolnico, ki je pa že tudi davno premajhna, ker se zatekajo v ta zavod po zdravniško pomoč tudi Korošci in Prekmurci. Vse prošnje in dreganja v Belgradu, da bi se razširila mariborska bolnica iz državne blagajne, so bila zaman. Da se kolikor toliko odpomore pomanjkanju bolniških prostorov, se je lotil primarni docent Matko razširjenja bolnice z nabiranjem prostovoljnih denarnih in materialnih prispevkov. Že koj njegovim prvim prošnjam se je odzvalo občinstvo po mestih ter na deželi. V primeroma zelo kratkem času je nabral g. docent toliko denarja, lesa in opeke, da so začeli pred par meseci zidati nad notranjim oddelkom še eno nadstropje. Stavba je že pod streho in bo popolnoma gotova začetkom septembra. To novo nadstropje se bo uporabljalo za lečenje težjih slučajev tuberkuloze. Doslej sta bili na notranjem oddelku za jetične dve sobi in sicer: ena za moške, druga za ženske. Da sta bili prenapolnjeni, je umevno samo ob sebi. Glavno zlo je pa tičalo v tem, da pri teh premajhnih prostorih ni bilo mogoče uporabljati desinfekcije in stroge ločitve med težko in lažjo tuberkulozo. V novih prostorih (osem sob) se bo gledalo predvsem na desinfekcijo in bodo skupaj le po trije bolniki. Poleg bolniških sob bodo tudi ležalnice, kjer se bodo lečili tuberkulozni s pomočjo solnčnih žarkov. Zelo lepo, primerno in prostorno so urejeni prostori za razkuževanje perila in pljuvalnikov. Novo nadstropje že ima napeljan vodovod, elektriko in plin. Tuberkulozni bolniki bodo od 1. septembra naprej strogo ločeni od drugih in se bodo zdravili na tem novem oddelku lahko lotili z modernimi pripomočki in napravami največjega sovražnika človeštva — jetike! Razširjenje mariborske bolnice s prostovoljnimi prispevki brez državne podpore nam je dokaz, da imata slovenski inteligent in kmet kljub davčnemu izmозgavanju več smisla za pomoč najbednejšim nego gospoda krog seljaške vladne milice. Novi protituberkulozni oddelk stane lepe stotisočake, a bodo že pri otvoritvi poravnani vsi stroški, katere bo kril po požrtvovalni spodbudi in neumernem delu g. docenta Matka slovenski narod sam!

Aspirin
tableta Bayer

To je pravi zametek

Pazite na modro-belo-rdečo pečatno znamko!

Aretacija vodje vlomilcev v železniške vozove.

Skrajno predrzni, včasih ponesrečeni, večkrat pa tudi posrečeni in izdatni vlomilci v železniške vozove so bili pri nas zadnji čas skoro na tedenskem redu in kljub vsej pazljivosti železniških uslužbencev, orožništva in policije, se ni posrečilo, da bi zalotili kakga člana te nevarne družbe. Največ teh vlovov se je zgodilo na progi Zalog—Zidani most. Železniška policija, ki je res neumorno delala, je prijela sicer več nevarnih tatov, ki so se potikali po gozilih na obeh straneh proge, kjer so imeli primitivna ciganska zavetišča in skladišča, toda preiskave so dognale, da so to le člani večje družbe, ki jo vodi predrzen in podjeten vodja, kateremu nikakor niso mogli do živega. Sedaj pa se je posrečilo orožništvu, da so prijeli tudi tega tatinskega kapitana. Preiskava je namreč ugotovila, da je duša in vodja te tolpe neki Anžur, šestnikov sin iz Sneberij. Ta fant je čez dan pridno pomagal svojim staršem pri poljskem delu, zvečer pa je odšel na vas, toda mesto, da bi šel fantovat po stari šegi, je poiskal svoje tovariše in je šel krast. Orožniki in železniški policaji so res našli tega fanta pri delu na polju. Ko so zožili krog okrog njega in je ta slutil, da mu gre za kožo, je pobegnil od dela in se skrivil v bližnjem potoku v grmovju nad vodno gladino do vratu. Toda tokrat se temu tatinskemu »Indijancu« ta knif ni posrečil. Prijeli so ga, uklenili in pripeljali v Ljubljano, kjer so ga spravili v varen hotel v justični palači.

22. avgust Ti bo prinesel srečo, če kupiš srečko Društvenega doma v Trbovljah!

DR. LUBCA NAŠLI.

Iz Kranjske gore smo prejeli včeraj ob pol 7. uri zvečer sledeče telefonsko obvestilo: Dr. Lubca, kateri se pogreša že od Binkošti, so našli pastirji na južni, italijanski strani Pirsnojnika, ležečega v razprostrtim rokama v nekem jarku.

TOVARIŠI IZ VOJNE, AGITIRAJTE OD MOŽA DO MOŽA (MNOGI NE BERO ČASOPISOV) ZA NAŠ DAN 8. AVGUSTA NA BREZJAH. POVEJTE VSEM, DA GRE ZADNJI POSEBEN VLAK IZ LJUBLJANE OB 7.40 ZJUTRAJ. V NEDELJO VSI NA BREZJE OB VSAKEM VREMENU!

Društveni Dom v Trbovljah

SREČKA št. 00059

EFEKTIVNE LOTERIJE

Glavni dobiček enodružinska hiša, vredna 50.000 Din; ti jo pa dobiš lahko za 10 Din, če kupiš srečko Društvenega doma v Trbovljah.

Iz sveta slovenske umetnosti.

KONCERTNA SEZONA.

Pretekla koncertna sezona je štela v Ljubljani okrog 40 koncertnih prireditev orkestralnega, instrumentalno-vokalnega in vokalnega značaja. Simfoničnih prireditev je bilo samo osem, od teh je štiri priredil operni orkester (28. oktober, dvakrat Novakov Vihar in Širolina Abrahamova žrtev) tri Orkestralno društvo Glasbene Matice (1. decembra, 5. in 21. marca), eno pa Češka Filharmonija. Na teh maloštevilnih simfonskih koncertih smo čuli skladbe Beethovna (Coriolan), Wagnerja (ouvertura k Mojskrskim pevcem), Rih. Strauša (Don Juan) od Nemece, Čajkovskega (Ščeljik) in Borodina (Polovski plesi 8 in 17) od Rusov, Dvoraka (Simf. e-mol), Novaka (Vihar, V Tatrach), Suka (Serenada), Smelane (Ma vlast) od Čehov in od domačih skladateljev Adamiča (Ljublj. akvareli), Mihenca (Plateti) in Šanti (Mala suita), od ostalih jugoslovanskih dr. Širola (Abrahamova žrtev). V primeri z zagrebškimi simfoničnimi prireditvami zaostajamo pri nas znatno in glede števil, in glede raznovrstnosti in glede pomanjkanja najmodernejšega programa. Kriza stalnih in rednih simfoničnih prireditev obstoja še nadalje; stvar Filharmonične družbe bi bila omogočiti za čas, dokler se ne sestavi popolni Slovenski filharmonični orkester, pogodbene prireditve z materialom naših treh ljubljanskih orkestrrov. Vendar ni izgledov za to stvar:

ko smo o priliki koncerta Češke Filharmonije pri nas naslovili v tem listu na predsednika društva vprašanje, kaj je društvo tekem zadnjih osmih let storilo za stalni filharmonični orkester, nismo dobili nobenega odgovora, obnega zboru Filharmonije pa v prvi polovici junija, kakor predpisano, sploh ni bilo. Stvar vse kulturne javnosti je, da dožene vzroke te pasivnosti in poskrbi za delovno novo Filharmonijo, ki bo zmogla reprezentirati Slovence in jim dvigniti ugled v inozemstvu.

Instrumentalni koncerti so bili številnejši: sezono je nekako otvoril A. Borovski z izredno pianističnim in kvalitetnim programom Bach, Beethoven, Rameau, Liszt, Skrjabin, ki ga je podal v visoko modern interpretaciji. Po programu je zaostajal za njim naš rojak A. Trost (Novak, Suk, Rahmaninov, Skrjabin, Balakirev). Za troje komornih večerov so nas oskrbeli Zikovec in Ševčikovec, ki so izvajali Dvoraka, Szymanovskega, Mozarta, Lhotko, Janačka, Regerja, Novaka, Strauša, Smetano. Francoski pianist Cortot je dal specialen program s Chopinom na čelu, Vivaldijem Saint Saensom, Debussyjem, Albenizom, Liszom, malo pred njim je absolvirala francoska celistka Juliette Alvin zelo izbran program Bach, Breval, Debussy itd., čuli smo tudi bolgarskega goslača S. Popova s Čajkovskim, Glazunovom in Vladigerovom, dočim je italijanska goslačica A. Ferrari absolvirala bolj salonski in šolski program Vieuxtemps, Hubay, če izznamemo Vivaldija in Strauša. Od domačih koncertnih izvajalcev smo čuli nanovo nasto-

pivše komorne moči Društva učiteljev glasbe, ki so dale Winklerja, Dvoraka in Beethovna ter K. Sancina (Szymanovskij, Strauss, Roslavce, Respighi). Vzgojnega pomena sta bila oba mladinska koncerta s predavanji: Glasba Rusov in Glasba Francozov (Winkler, Čajkovskij, Musorgskij, Grečaninov, Kluj na eni strani, na drugi Poulence, Debussy, Franck, Saint Saens).

Dvoje je opomniti k pretekli sezoni instrumentalnih koncertov: prvič povdarjamo, da je aranžma prepuščen slučaju in drugič, da so programi zelo enostranski in vnovič apeliramo na naše glasbene upravne faktorje, da poskrbe za to, da se vabijo k nam kakor se to godi v Zagrebu, slovite inozemske moči in da se z njimi paktira za visokokvalitetne programe, ki naj bi zadoščali v prvi vrsti najmodernejšim potrebam, v drugi pa šele romantiki, impresionizmu in klasičiji, zakaj moderni impulzi so hrana i našim glasbenikom i občinstvu in greh je vsled nebrzičnosti koncertnega prireditelja držati občinstvo v zmoti, da je edini sodoben skladatelj Debussy, edini velik skladatelj Dvorak in edino odrešilna češka romantična in ruska impresionistična glasba. Naj se sestavi koncertni odbor, h kateremu naj se povabi i kritika in naj ta posluša v tej smeri smotreno sledeč potrebam!

Za vokalno reprodukcijo, ki je štela največ prireditev, je otvorilo sezono agilno društvo Ljubljanski Zvon z jubilejem, ki je delovalo pri več prireditvah in zanašalo uspehe svojega dela tudi na deželo, vršeč tako svojo komunikacijsko in vzgojno nalogo nadvse

pridno. Žal, da se društvo ne povzpne do visokega programa — preveč skromnosti tudi ni dobro! — storilo pa je zelo veliko za popularizacijo Adamiča i. dr. in je bilo edino pevsko društvo, ki se je v tej sezoni postavilo i med Hrvati v Zagrebu z absolutno slovenskim programom. Glasbena Matica je delovala za Novinarski koncert, Koroški večer, za Novakov Vihar in Abrahamovo žrtev, menjala pa je pevovodjo (Sr. Kumar — N. Štritof) in je nekaj manj agilna kakor sicer. Tudi Ljubljana je menjala pevovodje to sezono že tretjič, kar ji gotovo ni v prid, pod dr. Kimovcem in A. Dolinarjem je dosegla precejšnje uspehe. Usoda preganja tudi Slavca, ki ga J. Brnobič nanovo vzgaja in disciplinira, začeni od začetka, Grafika je pod A. Groebmingom dosegla uspehe, ki so v razmerju s sredstvi, delovala pa so tudi še društva Sloga (M. Premelč, Krakovo-Trnovo (J. Mihelčič), Delavski pevski zbori itd., ki zaostajajo i po ambicijah in po zmoglostih za prvimi. Pribiti treba veselo dejstvo, da se je sestavil v tej sezoni učiteljski pevski zbor, ki ima najvišje ambicije: postati reprezentativen slovenski pevski zbor in da je svoje prve začetke že pokazal, porabivši slovesnost 75 letnice P. H. Sattnerja. Zbor obeta veliko. Dne 18. aprila se je dala čuti v Unionu Pevska zveza za svojo petletnico, pri kateri je pelo pet okrožij in Ljubljana. Pokazala je smotreno, organizirano delo in lepo organizirano skupnost interesov.

Cerkvenih koncertov je bilo na deželi več, žal v Ljubljani le v Trnovem, v stolnici radi težko leto nobenega ni bilo. Vršili pa so se

Dnevne novice

★ **Ljubljanski knezoškof v Clevelandu.** Od 15. do 18. julija je bila slovenska duhovščina s knezoškofom dr. Jegličem in škofom dr. Gnidovcem gost naših rojakov v Clevelandu in njihove duhovščine. Vršile so se razne cerkvene slovesnosti in druge prireditve, ki so pokazale, kako zelo cenijo in ljubijo tudi ameriški Slovenci knezoškofa dr. Jegliča. Knezoškof in ostala duhovščina je v Clevelandu obiskala tudi tamkajšnjega škofa Josipa Schrombsa in si ogledala semenišče in samostan Notre Dame, kjer je tudi nekaj Slovenk, ki se pripravljajo na redovni stan. Naslednji dan je družba obiskala mestnega ravnatelja W. R. Hopkinsa, ki jo je izredno prijazno sprejel in ji dal na razpolago vse ugodnosti mestne uprave. Mestni blaginjak Adam J. Damm je razkazal gostom vse mestne zavode in zanimivosti. Povsodi so oblasti sprejemale slovenske goste z največjim spoštovanjem in prijaznostjo, kakor je to lastno pač le ameriški gentlemanstvu. Iz Clevelanda se je odpeljal knezoškof dr. Jeglič v Buffalo, od koder je obiskal še nekaj naselbin v Pennsylvaniji. Dne 1. avgusta se je knezoškof Jeglič poslovil od Amerike in odpotoval proti domovini.

★ **Sestanek zlatomašnikov.** Poročali smo že, da sta v Zagrebu petdesetletnico duhovništva obhajala deloma tudi nam Slovincem znana gospoda: vojni superior prelat Riharič in opat-kanonik Knežič. Zadnji pa je, kakor se nam poroča, hotel še posebej zbrati okoli sebe vse svoje bivše sošolce, ki so letos slavili zlati jubilej duhovniške službe. In teh je sedemdeset, namreč: oba imenovanca, pa župniki: Jemarišič v Gušću pri Sisku, Kalamari v Ruševu pri Požegi, Karba v Zrečah, Kendjač v Goricanu ob Muri, Tovarišiči sošolcev se vsled že tri leta trajajoče bolezni ni mogel pridružiti opat-župnik Imrež v Sobotici pri Čakovcu. Šest jubilarov se je zbralo v Zagrebu v stolnici. Tu so skozi eno uro opravili »kledanje« ali počaščenje presv. R. Telesa. Potem je opat-kanonik odslužil sv. mašo v dnevni barvi, a druga sv. maša se je odmorila v obleki črne barve za rajne tovariše iz šolskih let. Od 23 duhovnikov leta 1876 v Zagrebu posvečenih se je do danes v večnost preselilo sedemdeset, med njimi biskup dr. Maurovič v Senju. V sosednji škofovini Maribor je istega leta v službo vstopilo enajst novih kapelanov, od teh jih je desetorica odšla po plačilo v večnost, med njimi tudi en škod, dr. Napotnik. Naš dopisnik pripominja, da je kot zastopnik iz Zagreba odsotnega gospoda nadbiskupa mladi biskup gospod dr. baron Salis-Seewis, blage volje s svojo navzočnostjo počastil družbico priletnih zlatomašnikov.

★ **Duhovne vaje za duhovnike** v zavodu sv. Stanislava se prične v ponedeljek dne 9. avgusta ob osmih zvečer.

★ **Društvo katehetov lavantinske škofije.** Redni občni zbor se vrši v ponedeljek, dne 16. avgusta 1926, ob 15. uri v Mariboru, Gledališka ulica 2. Dnevni red: 1. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo tajnika, blaginjaka in pregledovalcev računov. 3. Volitev odbora in pregledovalcev računov. 4. Določitev članarine. 5. Slučajnosti. — V Mariboru, dne 13. julija 1926. Dr. Maks Vrabber, predsednik.

★ **Vzajemnost, društvo duhovnikov lavantinske škofije.** Redni občni zbor se vrši v ponedeljek, dne 16. avgusta 1926, ob pol 14. v Mariboru, Gledališka ulica 2. Dnevni red: 1. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo tajnika, blaginjaka in nadzorstva. 4. Določitev članarine. 5. Slučajnosti. Ako ob

v Ptuj, Celju, Mariboru, v Kamniku, Višnji gori, Trzinu, Vrhniku in so pokazali mestoma visoka stremeljenja z Bachom, Canestrarijem, Guilmantom, Bossijem, Rheinbergerjem, Battistiniem itd. ter pretežno domačimi skladbami Premrla, Kimovca, Saltnerja, Kolba in mlajših.

Izven Ljubljane se je glasbeno gibal v prvi vrsti Maribor, kjer je ondodnja Glasbena Matica priredila en orkestralni koncert z Dvorakom, Mendelssohnom, Saint Saensom in Ostercem, in drugega z Beethovnovim Eroico in Schubertom, dalje so se tam izvajali Haydnovi Letni časi in večer Beethovnovih skladb. Dalje so tam koncertirali Zikovi in italijanska umetnica Gidia Buccarini, delovalo je glasbeno tudi žensko učiteljsko, društvo Drava in ljudska univerza, ki je priredila večer francoske glasbe. Nova pridobitev je za Maribor aglini dirigent J. Hladek-Bohinjski. Zikovi so koncertirali tudi v Celju, kjer je priredil ravnatelj tamošnje Matice K. Sancin v novembru Sonatni večer z Novakom, Brahmsom in Foersterjem. V Ptuj je začetkom marca koncertiral A. Trost. Na bivšem Kranjskem so se bolj javno gibalpevska društva v Trzinu, kjer so i Zikovi priredili en koncert, Kranjsko pevsko okrožje, kočevsko glasbeno društvo, v Kamniku Lira, frančiškani, oktet in sekstet, pevski krožek Vič-Glince (pod Kumarjem), novomeška Glasbena Matica, itd. itd. Naj ne pozabimo, da je Goriški učiteljski zbor absolviriral koncert 1. l. tri koncerte v Julijski Krajini, da je zagrebško Kolo poneslo v Francijo in Svico na svoji turneji tudi slovenske skladbe Lajovica, Adamiča in dr. Kimovca. Z jugoslovansko zvezo pevskega zbora ni zaenkrat nič.

določeni uri ne bo navzočih dosti članov, se vrši čez pol ure občni zbor, ki sklepa ne oziraje se na število članov. — V Mariboru, dne 31. julija 1926. Dr. Martin Matek, predsednik.

★ **Škofijska zveza društev »Kraška škola«** v Mariboru. Redni občni zbor se vrši v petek, dne 13. avgusta 1926, ob 4. uri v Mariboru, Gledališka ulica 2. Dnevni red: Branje zapisnika ustanovnega občnega zbora. 2. Poročilo vodstva in nadzorstva. 4. Slučajnosti. — V Mariboru, dne 29. julija 1926. — Dr. A. Vebler, voditelj.

★ **III. kongres hišnih in zemljiških posestnikov iz vse naše države** se vrši v dneh 7. in 8. septembra 1926. Obenem zboruje takrat Glavni Savez hišnih in zemljiških posestnikov Srbov, Hrvatov in Slovencev. Manifestacijsko zborovanje se vrši na praznik dne 8. septembra t. l. ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani hotela »Union«, na katero bodo povabljeni tudi zastopniki oblasti, gg. narodni poslanci in predstavniki drugih gospodarskih korporacij. Na kongres se povabijo tudi zastopniki organizacij hišnih in zemljiških posestnikov iz Češkoslovaške, Francije, Nemčije, Nemške Avstrije in drugih držav.

★ **K članku: »Potrebna ugotovitve«**. K dogodkom ob priliki odkritja spomenika kralju Petru in Kranju smo dobili sledeči dodatek: Dejstvo je tudi, da niso pustili igrati godbi »Delavskega prosvetnega društva« Jesenice ter je morala pri polovici komada prenehati, medtem ko je Sokolska godba zaporedoma in neovirano igrala. Dalje je dejstvo, da se je od vseh strani res kaj videlo, le od strani, kjer smo stali Orli, ni bilo mogoče videti ničesar, ker so ves prostor pred Orli v celi dolžini zastavili ljudje, ker ni bilo nikakega kordona. Bil je pač en sam orožnik. Ljudje so stali po klopih, tako da so zastavili ves razgled na slavnostni prostor Orlom, medtem ko so imeli člani razpuščene »državotvorne« Orjune in Sokoli najlepši prostor. Dotični orožnik je lepo, mirno držal roke na hrbtu in — gledal. Dejstvo je dalje še to, da na naši Orlovski strani ni bilo niti enega reditelja, akoravno jih je bilo drugje toliko, da so eden drugemu delali napotja. Ko smo odkorakali iz našega »zaleđja« mimo »Narodnega doma«, so člani razpuščene Orjune trkali namenoma naše orlovske vrste, da bi s tem dosegli kak incident. Priča sem bil, ko je neki Orjunas ravno pred menoj eno tako surovino dobesedno vrgel iz naših v svoje vrste nazaj, češ: »Nemoj delati skandalov«. Kaj naj poreče pravi domoljub, ko vidi, da je celo pri takih manifestacijah popolnoma zapostavljen in izpostavljen vsakršnemu terorju in smatran za državljana druge klase? — Udeleželec, član »Triglavskega orlovskega okrožja«.

★ **Uradnih, delavce, obrtniki, trgovec pozor!** Hiša nova za eno družino, s krasnimi solničnimi prostori, z vrtom, ob glavni cesti, v največjem industrijskem kraju, za smešno nizko ceno 10 Din na prodaj. Seveda jo moreš dobiti le, če kupiš srečko »Loterijskega odbora« Društveni dom v Trbovljah. Če pa kupiš več srečk, je pa mogoče, da zadeneš celo pohoštvo zraven, ali šivalni stroj, stavbo parcelo, salonsko uro, kolo (bicikel) in še mnogo drugega lepega. Pomisli, da je dobitkov čez 400. Glej, da ne boš prepozna, ker 22. avgusta se vrši žrebanje.

★ **Razprodajalec srečk »Društvenega doma«** v Trbovljah! Pohitite z razprodajo! 22. avgust se bliža. Ali ste nalepili plakate in dostavili listek, kje se dobijo srečke? Denar sproti pošiljajte! Če nimate položnic, pišite! Kdaj morate vrniti nerazprodane srečke, Vam bomo osebno naznanili. Najprirednejši razprodajalci dobijo posebno nagrado! — Loterijski odbor Društveni dom, Trbovlje.

★ **Samo do 29. avgusta t. l.** imaš še priložnost, na lahek način si pridobiti lepo premoženje. Zato nemudoma piši na društvo Kat. dom v Ljutomeru, da ti pošlje srečke po 5 dinarjev. Saj dobiš pri nas za 5 Din krasno pohoštvo iz trdega lesa, novo kolo, šivalni stroj, pisalno mizo, polovnjak vina itd. — Razpečalce srečk prosimo, da nam vsaj do 25. t. m. dološijo denar po položnicah odšteti 10 procentni odtegljaj in nam vrnejo nerazprodane srečke.

★ **Neverjetno, a vendar resnično** je, da dobiš danes štiridesetletni avto, popolnoma nov za 10 Din. Tudi mladega konja, ali molzno kravo dobiš že dandanes za to ceno. Enako tudi predmeti kakor: radio aparat, salonska ura, moško kolo, obleke, svilene rute, čevlji, perilo itd. ne stanejo nič več kot borih 10 Din. Seveda dobiš navedeno le v bogati loteriji »Kat. prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami«, ki vsebuje 1000 krasnih dobitkov v vrednosti 100.000 Din. Zato ni čudo, da občinstvo kar tekmuje, da si čimveč srečk naroči. Kdor naroči 10 srečk, dobi 3 srečke brezplačno, kdor pa naroči in razpeča 100 srečk pa zasluži 400 Din, kar danes v času denarne krize vsakemu prav pride. Zatorej ne odlašajte, temveč še danes pošite dopisnico na »Loterijski odbor v Sv. Petru pod Sv. gorami«, ki vam srečke takoj pošlje in priloži položnico. Razpečevalci plačajo srečke šele pred žrebanjem.

★ **Ne pošiljajte srečk v Ameriko!** Izseljeniški komisariat objavlja: Nekateri organizacije v domovini, ki prirejajo loterije v organizacijske, dobrotelne in druge namene, no-

šiljajo srečke v razprodajo v Združenih državah tamkajšnjim organizacijam, poedincem, pa tudi uradnim predstavništvom. Opozorjamo, da je v Združenih državah Severne Amerike prepovedana vsaka loterija in vsako prodajanje srečk, bodisi domačih ali tujih.

★ **Pottodenski učiteljski tečaj za rokotorni pouk**, ki ga je priredil Podml. rdeč. križa pod vodstvom ravnatelja Novaka se zaključuje v soboto dne 7. t. m. z razstavo od 14. do 17. ure. Vabijo se vsi, ki se zanimajo, da posetijo razstavo, ki bo nudila pester pregled izdelkov kartonaže, pletarstva, mizarstva in slikarstva na steklo, les itd.

★ **Umrli** je v Bruslju 29. julija nenadne smrti 26 letni Vladimir Bubnov, sin ruskega zgodovinarja dr. Nikolaja Bubnova, ki je spisal epohalno delo »Opera Gerberti matematice«. Pokojni je bil slušatelj tehnične fakultete na ljubljanski univerzi ter gojenec konservatorija; pred letom dni se je podal v Bruselj, da se na tamošnjem konservatoriju spopolni kot umetnik na klavirju. Napričakovana smrt simpatičnega mladčika je hudo zadela vse, ki so ga poznali, posebno pa nesrečnega očeta, ki mu ob priliki težke izgube izrekamo globoko sožalje. Parastos se vrši v petek 6. t. m. v pravoslavni kapeli ob 5. uri popoldne. — V Mengšu je umrla gđ. Marija Sever. Pogreb bo 7. avgusta ob 9 dopoldne v Mengšu.

★ **Smrtna kosa.** V Zagrebu je umrl vpok. okrajni zdravnik in Nestor hrvatskega zdravniškega zbora dr. Ferdinand Sluga, star 82 let. Pokojnik je bil po rodu Slovenec pa navdušen hrvatski rodoljub. — V Zagrebu je umrl mnogoletni predsednik Zveze hrvatskih obrtnikov Gjuro Matić, krojaški mojster.

★ **Minimalne takse za zdravniške honorarje.** Ministrstvo za narodno zdravje je izdalo nove odredbe o taksah, ki pristojajo zdravnikom v zdravniški praksi. Vse dosežane določbe o zdravniških honorarjih so s tem razveljavljene. V sporih zaradi zdravniških honorarjev odnosno računov so pristojne zdravniške zbornice; priziv proti njihovim odločbam je poslati na ministrstvo za narodno zdravje. Pogodbe med posameznimi bolniki in zdravniki za zdravljenje proti povprečnemu plačilu so strogo prepovedane. Noben zdravnik ne sme zahtevati za svoje delo manjše nagrade nego so novopredpisane takse. Siromake, sorodnike in prijatelje sme vsak zdravnik po svoji lastni volji zdraviti brezplačno. Prav tako sme zdravnik državnim uradnikom, vpokojencem in njih družinam dovoliti 50% popusta od minimalnih taks. Za društva veljajo posebne določbe. Za pregled več družinskih članov v istem stanovanju sme zdravnik zahtevati polno nagrado le za enega bolnika, za ostale pa le polovico določene takse. Če je zdravniška pomoč nujno potrebna, se mora zdravnik odzvati pozivu, ne glede na to, ali bo dobil nagrado ali ne. Takse so določene po krajevnom draginskem razredu in sme zdravnik zahtevati: za pregled bolnika v zdravniškem stanovanju v krajih, ki spadajo v I. draginski razred, 40 Din, v II. 30 Din, v III. 20 Din; za pregled v bolniškovem stanovanju 50 Din odnosno 40 Din odnosno 30 Din; če traja pregled nad pol ure, se taksa zviša za 50%; za zdravniški pregled in zdravniško izpričevalo pripada v vseh treh razredih taksa 60 Din, ob telesni poškodbi 100 Din. Za pomoč pri normalnem porodu velja taksa 250 Din za vse razrede, pri vsaki komplikaciji primerno več. Za izruvanje zoba ali korenine v zdravnik. stanovanju je plačati v vseh razredih 30 Din, z anestezijo pa 50 Din. Takse so natančno določene tudi za vse mogoče druge operacije in slučaje zdravniške prakse. Tostvarno ministrsko naredbo objavlja Uradni list z dne 2. t. mes.

★ **Za olajšanje prometa na Primorju.** Za vse, ki bi hoteli potovati po našem Primorju, je bila ena največjih težav v tem, ker doslej ni bilo mogoče dobiti pregleda vseh voznih redov in tarifov, popisa hotelov i. dr. Potniški urad v Splitu je sedaj zbral vse potrebne podatke v knjigi »Adria-Verkehr«. Na 140 straneh žepne oblike so zbrani vsi vozni redi na Primorju in vse tarife, popis hotelov in cene, vozni redi in tarife avtomobilskih prog, tarife za postrežke, vozove, ladvice za izlete itd.; vse to za vse večje kraje na primorju, od Sušaka do Kotora. Knjiga je lepo opremljena, na dobrem papirju z ilustracijami; priložena je tudi točna in pregledna geografska karta Primorja v treh barvah. Cena samo 10 dinarjev. »Adria-Verkehr« je tiskan za sedaj samo v nemškem jeziku radi velikega zanimanja nemškega občinstva za naše Primorje; prihodnje leto bo pa delo tiskano tudi v domačem jeziku. »Adria-Verkehr« se dobi v potniških pisarnah doma in v inozemstvu ter v večjih hotelih na Primorju; lahko se naroči tudi naravnost pri potniškem uradu v Splitu, če se pošlje (lahko v znamkah) 10 Din in 3 dinarje za poštino in odpremo.

★ **Mednarodna zrakoplovna pristanišča v Jugoslaviji.** Pravilnik za mednarodni zračni promet v Jugoslaviji določa mednarodna zrakoplovna pristanišča sledeče postaje: Belgrajski aerodrom (odnosno Pančevski aerodrom, dokler belgrajski ni dovršen), Zagrebški aerodrom in Skopljski aerodrom; drugod tuji zrakoplovi ne smejo pristajati. — Preleteti smejo tuji zrakoplovi naše državne meje samo nad sledečimi kraji: Gorenji Logatec (italijanska meja), Maribor (avstrijska meja), Subotica (madžarska meja), Bela Cr-

kva (romunska meja), Caribrod (bolgarska meja), Gjevčelije (grška meja) in Debar (albanska meja). Prelet preko našega ozemlja je tudi dovoljen le v točno določenih smereh; preko Slovenije le v naslednjih smereh: 1. Gorenji Logatec — Ljubljana — Zagreb — Belgrad; 2. Gorenji Logatec — Ljubljana — Celje — Maribor; 3. Maribor — Zagreb — Belgrad. Nad večjimi kraji morajo leteti zrakoplovi najmanj 1000—1500 m visoko, nad manjšimi pa najmanj 500 m. — Prepovedani za tuje zrakoplove so: mejni pasovi v daljavi 50 km vzporedno z mejno fronto; vse obrežje Jadranske obale od italijanske do albanske meje z otoki vred; v Sloveniji Kamnik in Trbovlje. — Naravno veljajo za zrakoplovni promet tudi vsi carinski predpisi.

★ **Pravilnik za mednarodni zračni promet v Jugoslaviji.** Vlada je izdala pravilnik, s katerim se ureja mednarodni civilni zračni promet na ozemlju naše države. Pravilnik temelji na mednarodnih zrakoplovskih konvencijah. Tuji civilni zrakoplovi smejo prenašati samo potnike in njihovo osebno prtljago; prenašanje orožja, razstreliv, monopolskih predmetov itd. je prepovedano. Istotako je prepovedano prenašati in uporabljati fotografske aparate in golobe pismošče. Radioteleografske in radiotelefonске aparate mejo imeti samo zrakoplovi, ki prevažajo s posadko vred najmanj šest oseb, a to na podlagi dovoljenja države, kateri pripadajo. Notranji zračni promet v Jugoslaviji je pridržan izključno domačim zrakoplovom, izvenšči določene izjeme, ki jih dovoljuje vlada.

★ **Za nov obrtni zakon.** Zveza hrvatskih obrtnikov se je obrnila na trgovinsko ministrstvo z zahtevo, da se predloži nar. skupščini načrt novega obrtnega zakona že v jesenskem zasedanju. Novi zakon naj vpoštevata zahteve obrtnikov.

★ **Imenovanje novih šolskih nadzornikov.** V prosvetnem ministrstvu pripravljajo imenovanje šolskih nadzornikov za Srbijo, Vojvodino in Črnogoro. Imenovane bodo same mlajše moči.

★ **Plenum tarifiškega odbora.** Ker so posamezni odseki tarifiškega odbora dovršili svoje delo, se sredi tek. meseca skliče plenum odbora. Na dnevnem redu bodo predvsem izpremembe in izpopolnitve železniške tarife.

★ **Sin ubil mater.** V Kruševcu je umrla Jovanka Atanacković, ki jo je bil njen sin Cvetko v pijanosti težko ranil. Sina so zaprli in je zločin priznal.

★ **V smrt zaradi bede.** V Belgradu se je obesila 51letna Milica Ostojić, ki ni imela nikogar, da bi zanjo skrbel, a sama je bolela in ni mogla več delati.

★ **Samoumer podpolkovnika.** V Skoplju se je 3. t. m. ustrelil podpolkovnik Voj. Jovanović. Vzrok je menda v tem, da je bil armadni poveljnik v Novem Sadu kaznoval Jovanovića z 28dnevnim zaporom. Jovanović je bil oženjen.

★ **Italijanske šole v naši državi.** Italijanska vlada pridno izkorišča pravice, ki jih ji dajejo nettunske konvencije, da sme v Jugoslaviji ustanavljati za Italijane italijanske šole. V vsej Dalmaciji je danes komaj 10.000 Italijanov, pa otvarja zanje Italija že tretjo šolo, topot v Dubrovniku. Ostali dve italijanski šoli sta v Splitu in Krku. Kakor znano, ustanavlja, nadzoruje in vzdržuje te šole italijanska vlada in poučujejo na njih italijanski državni učitelji. 600.000 Slovencev in Hrvatov v Italiji nima več nobene narodne šole. Na to mislimo!

★ **Spomenik vstašem v Nevesinju.** V Nevesinju odkrijejo spomenik tamkajšnjim vstašem, ki bo obenem spomenik kralju Petru Osvoboditelju. Spomenik je proračunan na 250.000 Din. Odkritje se vrši prihodnje leto.

★ **Težka avtomobilska nesreča.** Dne 3. t. m. so z avtom potovali iz Zagreba v Slovenijo uradnik »Narodne mlinске industrije« Gustav Postružnik in trgovčeva soproga Presker s svojo 18letno hčerko. Vozil je šofer omenjenega podjetja Josip Piciga, ki poti ni poznal. Na ovinku pri Kralj. Brodu je Piciga opazil ovinek šele v zadnjem hipu. Naglo je okrenil volan in zmanjšal brzino, vsled česar se je avtomobil na mestu zavrtil in prevrnil. Šofer Piciga je ostal na mestu mrtev, gđca. Preskerjeva je dobila težke poškodbe, njena mati in uradnik Postružnik pa lažje. Preskerjevo so prepeljali v bolnišnico v Karlovac, Picigo pa so pokopali v Metliki.

★ **Ugodnosti za invalide na ladjah »Jadranske Plovidbe«.** Jadranska Plovidba d. d. na Sušaku je sklenila, da uživajo invalidi na vožnji z njenimi ladjami 50% popusta odnosno na brezplačno vožnjo. Invalidi se morajo izkazati s svojimi legitimacijami.

★ **Pomožna akcija Rdečega križa za poplavlence.** Ker je pomožna akcija Rdečega križa za poplavlence po vsej oblasti organizirana strogo teritorialno, to je po oblastih, okrajih in občinah, je veliki župan mariborske oblasti odredil, da se v njegovem področju ne izdajajo dovoljenja nabiralcem prispevkov za Rdečih križ iz tujih oblastev.

★ **Tatvina sredi Mirne.** Neki zlikovec je vlomil v trafiko g. Škoporec in odnesel tobaka v vrednosti 11.000 Din.

★ **Nova poštna zveza.** Po posredovanju g. poslanca dr. Kulovca sta dobili občina Gor. Polje in župnija Šoteska dnevno poštno zvezo S t r a ž a (ne več Toplice).

★ **Vojaški oblasti.** K naši svojačasni nočnici »Prizanašajte ljudem in živini« smo dobili opozorilo o enakem slučaju v Dol, Toplicah junija meseca. Vsi posestniki konj in vozil celega okoliša so bili poklicani na isto uro. Seveda so prišli. Na ta način so zasedli ves prostor pred Toplicami in vse dovozne ceste. S konji so prišli večinoma starejši možje, ker so posel lahko opravili, dočim so mlajši morali delati doma na polju. Medtem pa dež, mraz — živina je stala vsa mokra od 7 zjutraj do popoldne na cesti. Popoldne se je pa delo komisije prekinilo, kakor v kakt pisarni, šele popoldne ob določeni uri se je delo nadaljevalo. Ljudje in živina pa so morali čakati in stati v dežju in mrazu na cesti. Človek — zlasti uradnik — ki je vaju reda, ki pozna naše ljudi, kako se točno odzovejo urad, pozivu in vsaki odredbi, tega ne more razumeti. Treba je samo pomisliti, da je do vod konj in vozil — radi popisa — sama na sebi že velika državna dajatev po veliki večini kmeta-davkoplačevalca. Treba je vzeti v roke samo svinčnik in kaj kmalu se more izračunati, koliko »fura« oziroma kako delo je zamudil. Če bi kdo zaslužil recimo 150 Din tisti dan — bilo bi jih 100 — je to že 15.000 dinarjev. Recimo malo, da je potrebil vsak samo dva kovača, je to 2000 Din, imamo kaj kmalu vsoto 17.000—20.000 Din na dan na enem kraju gospodarske zgube! To bi morali imeti dotični organi pred očmi! Komisija ima vendar natančne zapiske o živini in vozilih iz prejšnjih let. Eno kot drugo ostane skozi leta enako. Če odpravim v eni uri toliko strank, jih vabim toliko za to, druge za drugo uro itd. Imam boljši pregled, vlada večji red in delo gre hitreje od rok, ker ni motenja, prerivanja, spraševanja ali in kedaj pride ta vas — to selo na vrsto itd. Ljudstvo bo bolj voljno prenašalo to breme brez zabavljanja in zbadanja, ki gre na račun države — to pa le za to, ker so organi tako sila nerodni. Potem pa k takemu popisovanju v slovenske kraje ni treba poslati organa, ki ne obvlada jezika, zlasti ne naših narečij, ne pozna nič ljudi ne razmer. Je že prav, da jih spozna, ampak tu ni prilika za to. Tako pa pride do nervoznosti, šikaniranja in celo ogrobljevanja, česar ne bi bilo čisto nič treba in bi se vsemu lahko ognili. Prosimo merodajno vojaško oblast, da upošteva to naše mnenje!

★ **Premovanja plemenskih konj v ljubljanski oblasti.** Premovanja plemenskih konj se vrše letos v ljubljanski oblasti v sledečem redu: 14. avgusta v Št. Jerneju ob 8. uri zjutraj, 15. avgusta v Krškem ob 8. uri zjutraj, 23. avgusta na Igu ob 8. uri zjutraj, 24. avgusta na Lescab ob 9. uri zjutraj, 25. avgusta v Kranju ob 8. uri zjutraj, 26. avgusta v Št. Vidu nad Ljubljano ob 8. uri, 26. avgusta v Mengšu ob 2. uri popoldne.

★ **Iz uradnega lista.** Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti z dne 2. t. m. objavlja: Pravilnik za mednarodni zračni promet civilnih zrakoplovov nad ozemljem kraljevine SHHS; Pravilnik o postopanju ob nezgodah v zrakoplovni službi in zavarovanju osebah pri službenem letenju; Naredba o izločanju gozdnih površin veleposestev, potrebnih za preskrbovanje poljedelcev z lesom in pašo, po odredbah člena 41. ustave; Pravilnik o opravljanju izpita finančnih uradnikov za prevedbo in davčne uradnike II. kategorije po členu 240. finančnega zakona za leto 1926. in 1927; Minimalne takse za nagrade zdravnikov, ki izvršujejo občo zdravniško prakso.

★ **Razglas.** Po nalogu velikega župana mariborske oblasti z dne 7. maja 1926, štev. Vet. 177-12 se: 1. Ukinja pasji zapor, izjemno pse voljeje in Doberman pasme, ki morajo biti še zanaprej dobro zavarovani. Ravnotako morajo biti stalno zavarovani popadljivi odnosno nezanestljivi in nevarni psi. 2. V veljavi ostane prepoved jemati pse v gostilne, kavarne in druge javne prostore (trgovine, mesnice, zabavalšča), pse jemati na trg ob tržnih urah, je strogo prepovedano. Po javnih nasadih se morajo psi voditi na vrvice in z nagobčnikom. 3. V smislu točke 3. izvršitvene naredbe § 42 zakona o odvracanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni z dne 6. avgusta 1909 drž. zak. štev. 177, bo vsak pes, ki poskodbuje kako osebo oddan v živinozdravniško opazovanje, stroški za le-to pa se bodo naložili lastniku. 4. Pasji kataster ostane nadalje v veljavi in so posestniki psov dolžni prijaviti vsako izpremembo v stanju psov, zlasti vsako sumljivo obolenje, pogin, pobeg, skotenje in lo najkasneje tekom treh dni v svrhu zabeleženja v katastru in pa morebitnih odredb.

★ **Italijanska ladja na skrajnem severu.** Italijanski parnik »Neptunia«, ki križari v Severnem ledenem morju, je dne 3. t. m. dosegel 80° 12' severne širine in 9° vzhodne dolžine. Parnik bo še enkrat poiskoval prodreti dalje.

★ **Pota pijanosti.** 28letni pisarniški sluga Milan Fišter iz Pregrade pri Brezicah, v službi pri del. družbi »Slavonija« v Zagrebu, je prišel minolo noč težko opit domov. Na stopnicah med drugim in tretjim nadstropjem se je sklonil skozi okno, zgubil ravnotežje in padel nizdol. Priletel je najprej na telefonske žice, od tam pa na cestni tlak. Pobrali so ga redarji in spravili v bolnišnico, kjer pa niso našli na njem težjih poškodb, tako da je mož odšel peš na svoj dom.

★ **Dva begunca iz umobolnice na Studencu.** Glasom ovadbe vodstva umobolnice na Studencu sta pobegnili v torek popoldne iz vrta 22letni gluhoheci France Cirjak, ne-

znano od kod (?) in pa 38letni oženjeni bajtar Gregor Tušek iz Poljan pri Škofji Loki. Kako sta izvršila beg, do sedaj še niso ugotovili. Pobegnula sta v obleki umobolnikov, ki je temno-rdeče barve. Begunca sicer nista nevarna, vendar je v interesu javnosti, da jih prijavi, kdor jih slučajno opazi. Klatita se gotovo po poljih in gozdih.

★ **Težko ponesrečen voznik.** V zadnjem času se pripeti vedno več prometnih nesreč posebno karambolov med avtomobili in vozovi. Policija dobiva skoro dnevno podobna poročila. Tako poročajo zopet o težki nezgodi, ki se je pripetila posestniku Jožetu Stroj iz Trbovelj. Ko je peljal na kolodvor dvovprežen voz, naložen s praznimi sodi, sta se mu splasila konja, ki sta se ustrašila avtomobila, ki jima je pripeljal nasproti. Skočila sta in zdirjala po precej strmim klancu navzdol. Pri skoku je odletel Stroj iz voza, ki je drvel z vsemi štirimi kolesi preko njega. K sreči so prišli okoličani, ki so ponesrečenca prepeljali takoj v bolnico, kjer so ugotovili, da ima mož zlomljeno ključnico in več drugih manjših poškodb. Ker notranjih poškodb niso ugotovili, so ga oddali po obloženih obvezah v domačo skrb. Mož bo sicer okreval, toda posledice poškodb mu bodo vedno ostale in ga ovirale vsaj pri težjem delu. Merodajne oblasti, ki imajo v nadzoru cestno policijski red, snujejo nova znamenja za avtomobiliste, ki naj jim značijo, da jim vozijo nasproti plašljivi konji in da je potrebna skrajna previdnost.

Ljubljana

○ **Osebnost.** V sredo se je mudil v Ljubljani španski minister na našem dvoru g. José de Landecho — sedaj na oddihu na Bledu — v družbi gg. romunskega poslanika Emandija ter ameriškega ministra Prince. Gospodje so si s svojimi soprogami ter gospo Cristescu ogledali mesto ter se prav pohvalno izrazili o njegovi čistoti, posebno pa so občudovali lepoto tivolskega parka, katerega je g. minister Landecho ponovno fotografiral. Svojega prijetnega bivanja v Sloveniji niso mogli nahvaliti. Amerikanski minister, ki, kakor znano, zelo dobro obvlada hrvatski jezik, ne kaže nič manj zanimanja za slovenskega ter si je pri tej priliki nabavil tudi potrebne pripomočke, da se ga nauči. Gospodje nameravajo svoj obisk v Ljubljani ponoviti, ker jim vsled pičlo odmerjenega časa ni bilo mogoče ogledati si vseh zanimivosti.

○ **Duhovne vaje za gospodinjce v župnišči.** Bodo letos prvič od 18. avgusta zvečer do 22. avgusta zjutraj pri č. uršulinkah v Ljubljani. Prihod točno 18. avgusta zvečer ob šestih. — Prineso naj okoli 120 Din oskrbnine, posteljne riže. Priglašajte se takoj v obilnem številu edino na naslov: Čč. predstojništvo uršulinskega samostana v Ljubljani.

○ **Jubilej dela.** Ljavar Strojnih tovarn in livarn Ivan Zoran obhaja danes 30letnico svojega vestnega službovanja pri tej trdnici.

○ **Pot čez Drenikov vrh** je sedaj zopet prosta. Sedanji lastnik g. Teodor Drenik jo je zaprl in namestil tablice, da je prehod prepovedan. Na pritožbo meščanov je Mestni magistrat zadevo uredil tako, da je g. Teodor Drenik priznal za se in svoje pravne naslednike, da je pot čez Drenikov vrh javna last Mestne občine ljubljanske. Zavezal se je, da bo odstranil vrata, ki zapirajo oba konca tega dela poti, ter table, ki prepovedujejo hojo po tej poti, in da se bo vzdrževal vseh dejanj, ki bi motila mestno občino v njeni lasti in posesti do te poti in kratila javnosti uporabo te poti. Setalci se zato zamorejo zopet prosto posluževati ene ali druge poti preko Drenikovega vrha.

○ **Na ovinku iz Studentovske ulice na Grad** je padel neki dečko tako nesrečno, da je obležal nezavesten v jarku ob zidu. K sreči so ga opazili prebivalci na Gradu, ki so mu prihiteli takoj na pomoč. Dvignili so ga in spravili k zavesti. Fant je dobil precej težke poškodbe na čelu in po nosu, ki pa ne bodo imele težjih posledic. Vsekakor pa si bo fant to zapomnil in bo v bodoče malo bolj previden na tej poti, ki gotovo ni priporočljiva za dirkalne trenaže. — Poleg te nesreče se je pripetilo včeraj še več podobnih manjših nezgod in nesreč, pri katerih pa ni bilo treba zdravniške pomoči.

○ **Mornariški kuhar** — na suhem. Na ljubljansko policijo so pripeljali včeraj bivšega mornariškega kuharja Harryja Eichmana, ki je star 34 let, ter je prehodil v svoji pustolovščini že mnogo sveta in prevozil kot kuhar že mnoga morja. Zopet ga je zvodila nesrečna zvezda iz morja. Končal na suho in ga je dovela v Belgrad. Tam so ga radi raznih neprilic prijeli in zaprli. Po ugotovitvi, kaj in kdo je in kaj počne, so ga izgnali po suhem iz naše države. Toda nesrečni mornar Harry je moral zopet postati nezvest svojemu vodnemu poklicu in je pridrdral po železnici zopet v Ljubljano, odkoder ga bodo naši varnostni organi zopet zvesto spremili do naše državne meje, kjer ga bodo oddali v nadaljnjo nego in preskrbo sosednim tovarišem, ki ga bodo brez kompasa privedli post tot discrimina rerum zopet v objem domače občine.

○ **Strelna tekma pri Tičku na gričku** bo v soboto in v nedeljo. Glej članek med sportom.

Podpirajte naše dljake.

Maribor

○ **Marko Šmoler, voditelj Lužičkih Srbov** ter izdajatelj lista »Serbske Novine« se je te dni mudil v Mariboru kot gost g. Džamonije. Snoči je odpotoval v Rogaško Slatino.

○ **Gospe in gospodične, ki bi bile pripravljene ob priliki kmetskih dnevo sodelovati, vljudno prosimo, da se zanesljivo udeležijo sestanka v soboto ob 6 zvečer v dvorani Zadržne gospodarske banke.** Pripravljalni odbor.

○ **Prevzem agend okr. zastopa v Mariboru** se je izvršil včeraj, v četrtek popoldne. Ob tej priliki je dosedanji gerent g. dr. Leskovar podal novemu gerentu spomenico, v kateri je razložil, kakšna načela ima g. veliki župan o okrajnem zastopu in oviral delovanje okrajnega zastopa. Opozarjal je novi gerentski svet na sistematično stremenje, da se uniči avtonomija okrajnih zastopov, in stavlil zahtevo, naj čuva svoj delokrog, ki je določen po zakonu, na katerega je vezan tudi veliki župan.

○ **Razstava risb prikojevalnega tečaja.** Ob zaključku damskega in moškega prikojevalnega tečaja v Mariboru, ki ga je priredil urad za pospeševanje obrti, se priredi na deliški meščanski šoli v risalnici, II. nadst., Miklošičeva cesta, razstava risb, ki so jih udeleženci tekom tečaja izvršili. Risbe predstavljajo razne kroje za damska, moška ter otroška gornja in spodnja oblačila po najnovejši modi. Obenem bodo obiskovalcem na ogled razni najnovejši modni časopisi. Razstava bo odprta v soboto, t. j. 7. t. m., od 8. do 6. ure zvečer in v nedeljo od 8. do 2. ure popoldne. Vstopnine ni. K obilnemu posetu se vabi vse občinstvo, zlasti pa dame ter oni, ki cenijo obrt in obrtno šolstvo.

○ **Okrožni agrarni urad v Mariboru,** Koroška cesta 19, naznanja, da se od sedaj vrše uradne ure za stranke izključno le vsako soboto od 8. do 11. ure dopoldne. Okrajna in občinska oblastva se naprošajo, da prednje v interesu strank na primeren način razglasijo.

○ **Nov lastnik Ljudske tiskarne.** Dosedaj socialistično Ljudsko tiskarno v Mariboru je glasom časopišnih poročil kupil Ant. Kristan in je prestavil v Maribor svojo »Delavsko politiko«. Istina je, da je Kristan že zdaj imel večino delnic. V tej tiskarni se tiska tudi »Volksstimme«. Oba lista, sicer vsak glasilo svoje posebne skupine, se trenutno še nista sprijela, kar pa se vsak čas pričakuje. Zgodi se lahko tudi to, da bo Kristan prestavil Ljudsko tiskarno v Ljubljano, kjer bo imela več prometa kot ga ima v Mariboru.

○ **Brezobzirnost.** V sredo zvečer, ko so se vozili delavci iz Maribora proti Kamnici, sta dva mlada kolesarja vozila po pešpoti s tako divjostjo, da sta neko staro, ki si je nesla mleka v steklenici, podrli, da je padla s pota in se težko ranila, ne da bi se potem zmenila za njo. Zlikovca sta naznanjena policiji.

○ **Srečke za Trboveljski dom** se v Mariboru tudi dobijo, in sicer v Prosvetni zvezi, Aleksandrova cesta 6. I., in pri vseh članih mariborskega Orla.

○ **Nova orlovska zastava.** Orlovski odsek v Ribnici na Dolenjskem je v tukajšnjem zavodu šolskih sester naročil novo orlovsko zastavo, ki bo zopet pravo umetniško delo.

○ **Osebnost.** Dr. Roman Lešnik je nastopil kot volonter v tukajšnji splošni bolnišnici.

○ **Umrl** je g. Jožef Boc, višji davčni upravitelj, po dolgi in mučni bolezni. Bil je zavezen narodnjak. N. v m. p.

○ **Inženirsko poveljstvo,** nastanjeno v nekdanji kadetnici, se vsled naredbe glavnega generalnega štaba premesti s 15. avgustom v Šabac. Šabac bo postal središče našega vojaškega inženirstva.

○ **Razpadanje kadetnice.** Nekdanji vzorni vojaški zavod ne uživa več tiste pazljivosti kot nekdanj. Obzide krog in krog poslopja in vrta se bliža razpadu. Hiša sama rujno kliče po renoviranju. Pričakuje se, da se bo poveljstvo potrudilo najti primeren kredit, da se vsi ti nedostatki popravijo.

○ **Nepošten natak.** V neki kavarni je pozabil gost na mizi denarnico z večjo vsoto. Plačilni natak Mirko Z. je denarnico našel, toda polakomnil se je denarja ter prazno denarnico vrnil v stranišče. Gost je izgubo kmalu opazil in ker je natak tajil, da bi denarnico našel, je prijavil zadevo policiji. Preiskava je kmalu prinesla na dan natakarjevo nepoštenost. Denarnico so našli v stranišču in nato je natakar priznal, da je izmaknil 1020 Din. Policija ga je izročila sodišču.

○ **Dober gost.** Alojz V., bivši ključavničar državne železnice, se je zadnje čase preživljal s svojo ljubico po raznih gostilnah, kjer je običajno spal in napravil veliko ceho, potem pa neopaženo izginil. Večino mariborskih gostiln je že na ta način opeharil. Sedaj mu je nadaljnje goljufije preprečila policija s tem, da ga je vtaknila v zapor.

○ **Tikanje Vetrinjske ulice** se je pričelo v četrtek, 5. t. m. Ulico tlakajo z granitnimi kockami.

○ **Razne nesreče.** Minuli četrtek je bil v Mariboru dan raznih nezgod in nesreč. Skraber Anton, 84letni starček, ki stanuje v Jože Vošnjakovi ulici, si je zlomil nogo v svoji sobi. Ker je popolnoma slep, je neprevidno stopil, padel in počila mu je kost na levi nogi. — Nogo si je zlomila tudi 46letna soproga železničarja Marija Breznik iz Krčevine. —

Otroška surovost je povzročila težko poškodbo na 11letnem šolarju Edi Kampiču iz Smetanove ulice. Šel je nabirat travo za kunce. Ulični fantalini so ga napadli in eden ga je s tako silo vrغل ob tla, da si je zlomil in izpahnil desno roko. — Kurjač državne železnice Ivan Tomažič se je ponesrečil na glavnem kolodvoru ter si zlomil rebro. — Rešilni oddelek je vse ponesrečenca prepeljal v bolnišnico, nudil pa je v svoji ambulanti prvo pomoč pri številnih poškodbah lažjega značaja, ki so se omenenega dne pripetile. Med temi je delavec Ivan Gomilant iz Kamnice. Ko je šel zjutraj na delo v Maribor, ga je napadla njegova sosedka s krampom ter mu prizadela precej nevarno rano na glavi. Ni pa hotel povedati, iz kakega vzroka ga je sosedka premlatila.

○ **Razglas.** Mestni občinski svet mariborski je v svoji seji dne 27. julija 1926 sklenil preosnovno tovarninske davščine. V smislu § 78. obč. reda za mesto Maribor se sklicuje dne 7. avgusta 1926 od 8. do 11. ure v mestni posvetovalnici skupščina volilcev, da glasujejo, ali se naj uvodoma navedeni sklep mestnega občinskega sveta predloži v odobrenje velikemu županu mariborske oblasti. Glasovanje se vrši ustno z »da« ali »ne«, pri čemur se neudeleženci skupščine smatrajo zadovoljnim s sklepom občinskega sveta. Naredb preosnove naredbe o tovarninski davščini je razgrnjen občanom na vpogled pri računskem oddelku mestnega magistrata.

○ **Težka nesreča na kolodvoru.** Včeraj popoldne se je dogodila težka nesreča na mariborskem kolodvoru. V trenutku, ko se je jel vlak pomikati iz kolodvora, je mislil nanj skočiti Franc Čurin iz Hoč. Pri tem je spodrsnil in padel pod kolesa, ki so mu odrezala desno roko v ramenih. Dobil je težke notranje poškodbe. Čeprav so ga takoj obvezali in odpeljali v bolnico, je kmalu izdihnil.

○ **Riziko dela.** Pri »Dravi« v Melju zaposleni 18letni delavec Viktor Malinšek je prišel preveč blizu stroja, pri katerem je bil zaposlen. Transmisija mu je zagrabilala desno uho. Odtrgala mu je uho in še precejšen del obraza. Rešilni oddelek ga je prepeljal v bolnico.

V Trebnjem
bo v nedeljo 8. avg. ob 3. pop.
shod SLS.
Govori načel. SLS dr. Korošec.

Novo meso

Orlovska prireditel. Prihodnjo nedeljo bomo imeli v Smihelu tik Novega mesta orlovski nastop; naše okrožje hoče pokazati, kaj so se fantje v letošnjem letu naučili. Seveda so v Smihelu priprave v teku. Na trgu poleg cerkve ti naznanja nad 25 m visok mlaj, da bo v nedeljo tu nekaj posebnega — svečanostnega. Po vseh vaseh pletejo dekleta vence, fantje vozijo mlaje in pripravljajo telovadišče. Naravno je, da bomo šli v nedeljo pogledat ta orlovski nastop, pa ne samo popoldne telovadbe, temveč že dopoldne šfateni tek od Kandijske bolnice do sredine Smihela.

Sport. Pravijo in pišejo, da živimo v dobi sporta; tu bomo o kolesarjih, tam zopet o tekačih, plavalcih itd. Pri nas so pa posebno začeli gojiti veslanje, ker Krka je za kopanje letos premrzla in umazana. Če pa pogledaš na Krko, vidiš povsod male, nove čolnike za eno osebo. Skoro vsi pa so napravljivi tako, da se že na prvi pogled opazi, da jih ni tesala strokovnaška roka. Mladi fantje so si namreč napravili te čolnike sami in tekmujejo po Krki, kdo bo hitrejši.

Porotno zasedanje. Pri prihodnjem porotnem zasedanju, ki se bo začelo dne 30. avgusta, pride na vrsto več zanimivih slučajev. Kakor smo izvedeli, bo prvi dalj odgovor Ivan Jeke, ki so mu nadejali ime dolenjskega Čaruge, vendar je v tem veliko pretiravanja, ker pravemu Čarugi po svojih dejanjih niti zdaleka ni podoben.

Da ne bo nesporazumljenja. V našem listu smo dne 29. julija poročali o čudnem postopanju železniškega uradnika na kandijski postaji napram Orlom in Orlicam. Da ne bi kdo dolžil koga po krivem, ugotavljamo, da to ni bil g. postajenačelnik.

Miklošičeva slavnost v Ljutomeru.

Direkcija državnih železnic v Ljubljani je na prošnjo odredila, da bo na dan Miklošičeve slavnosti dne 8. t. m. odhajal večerni vlak št. 7019 iz Ljutomeru v Maribor izjemoma poldrugo uro po normalnem voznem redu, torej še le ob 20. uri 30 minut. Zveza za povratek proti Ljubljani je ugodna. Odbor je zaprosil za isto ugodnost še za vožnje v Gornjo Radgono in Mursko Soboto. — Ker so nastala nesporazumljenja, pojasnjuje pripravljali odbor za Miklošičevo slavnost v Ljutomeru nastopno: posebna vabila k Miklošičevi slavnosti so se poslala le oficijelnim gostom, ki zastopajo znanstvene korporacije prosvetnega značaja in šolstvo, nadalje županstvom trgov in mest v »Prekij« in avtonomnih mest v Sloveniji in končno odličnim rojakom iz Ljutomerske pokrajine. Če smo koga prezrli, naj blagohotno oprost. Posebni odbor »Prlekove« je razposlal še posebna vabila »Prlekove« v raznih krajih s pozivom, da se to vabilo razširi med znanci »Prlek« za prijateljski sestanek »Prlekove« na dan Miklošičeve slavnosti v Ljutomeru. Seveda pa bo dobrodošel vsakdo brez ozira na domovinstvo.

Trbovlje

☆ Dvojna vrsta rudarskih upokojencev. Zanimivo je bilo gledati preteklo soboto naše upokojence rudarje. Imamo jih dve vrsti. Ene, ki dobe vsak tretji mesec največ okoli sto kron in to so takimenovani kronski staropokojenci, večinoma starčki in stare ženske, ki so celo življenje garali pri rudniku in bili člani bratovske skladnice. Sklonjeni, s povešenimi glavami gredo po te kronice na vsake tri mesece. Zavidljivo gledajo na druge nove upokojence, umirovljene po novem pravilniku bratovske skladnice, ki jim daje mesečno s polnimi službenimi leti vsak mesec 800 Din ali 3200 kron. Kakšna krivica se godi staropokojencem, je iz gornjega razvidno. Niso ti starčki nevoščljivi novim upokojencem za te denarje, vsaj so pošteno zaslužili tudi ti svojo pokojnino; ne gre jim pa v glavo, da se zanje ne regulira pravilnik, da bi tudi starejšim bilo možno, se pošteno preživeti. Bili so ti kakor oni člani bratovske skladnice in dvojna mera ni na mestu. Sedaj dobivajo ti starčki kot nekakšno miloščino še neko doklado od »Pokojniškega sklada« in to največ 600 kron, govori se pa, da bo tudi ta prenehala. Izgvarjajo je tudi, da bratovska skladnica nima denarja in dela že »izgubo«. Ali bi ne bilo nehalo. Izgovarjajo se tudi, da bratovska skladnica energično prime v roke in popravi, da ne pride do splošne krize? Delavski delegati glavnega odbora so na konferenci v Ljubljani v hotelu Ilirija že lansko leto izjavili, da je delavstvo pripravljeno plačevati višje prispevke: prisiliti je treba še rudniška podjetja k višji dajatvi. Staropokojenci upajo tudi, da se v kratkem skliče anketa v Belgradu, boja 15. avgusta t. l. in se potrdi popravljeno tako imenovani Žerjavov pravilnik, ki je bil jako pomankljiv. S potrditvijo pravilnika bi se tudi pokojnina staropokojencem zvišala, kar bi bilo edino prav in goreča želja teh siromakov.

Hrastnik

Velika cestna popravila se vrše v naši okolici. Ves les dobavi g. r. r. r. Roš, brat gerenta okrajnega zastopa, istokot ves pesek za betoniranje kakor tudi vozila. Dela in nabave se sploh niso razpisale.

Stavbno gibanje. Prostovoljno gasilno društvo bo povečalo gasilski dom. Pri sv. Stefanu v Dolci fari bodo v nedeljo potegnili v zvonik nove zvonove. Pri slovesnosti svira hrastniška rudarska godba.

Srnjaka je ustrelil pretekli teden g. Franc Ačkun iz Hrastnika.

Prosveta. Tajnik kat. izobr. društva je poslal vlogo na higienski zavod, v kateri izraža željo, naj bi se v Hrastniku vršila higienska razstava. O uspehu bomo poročali. Gospodinjki tečaj se ima v Hrastniku vršiti jesen. Prijave se že sedaj sprejemajo.

Savinjska dolina

Smartno ob Paki. Pred nekaj dnevi je prinesel »Slovenec« o odkritju spomenika padlih vojakov v tukajšnji župniji. Isto bi rad dopolnil z »nekaterimi« dostavki. Poročevalec ni nič omenil o »turškemu« streljanju pri gledališki predstavi »Kavarija«. V dejanju galske fronte, osebno pa v naslednjem na Dobrodo bi bilo za odrom tako besno streljanje z bombami, kakor smo ga imeli priliko z grozo poslušati v svetovni vojni. Zato so pri tej igri prav veliki režijski stroški, da si ravno smo sami delali papirnate bombe. Na odrju je treba kakih 50 oseb, mnogo pušk, streliva za iste in voj. uniform. Tukaj gre zahvala vojaški upravi, ki nam je poslala iz Celja en voz pušk in uniform v svojem vozu z vojakom-voznikom in z dvema podčastnikoma, ki sta vse nadzorovala. Umljivo, da so pri tej igri drgetali nežni živi zlati pri ženskem občinstvu, pa hujšega ni bilo. Med igralci je bilo veliko bivših vojakov iz svetovne vojne, zato so tako lepo rešili svoje vloge, posebno Bizjak in Prisljan, med ženskimi vlogami pa Al. Primožič. — Banket odličnih gostov se je vršil v župnišču, kjer je hišni gospodar napil v navdušenju napitnici najprej Nj. Vel. kralju in kraljici ter navzočim gostom, imenoma vladnemu zastopniku okr. glav., odposlancu voj. ministrstva podpolkovniku Žerjavu, Zvezki bivših vojakov v Ljubljani in njenemu predsedniku in tajniku, poslancu Pušenjaku itd. Zahvalil se je v iskrenih besedah predsednik Zveze major Colarič. Pri obmizju so bili gospodje, ki se še večinoma niso nikdar v življenju videli, a vendar je vladalo tako veselo intimno razpoloženje, kot da bi bili že stari prijatelji. Po slovenski navadi so dali duška notranjemu veselju v nekaj lepih pesmicah. Zraven drugih vrlin ima glavni odbor Zveze še to posebnost, da razpolaga z veselimi pevci. — Koliko je bilo občinstva? To je težko ugotoviti, ker niso bili vedno kompaktno na enem kraju združeni, gotovo pa več kot 3000. Da so imeli gostilničarji lepe dobičke, je umljivo, vse se je večinoma razprodalo, posebno jestvine. Zato pričakuje tukajšnji odbor za postavitev spomenika, da bodo isti nekaj odstotkov odstopili za spomenik, posebno še gostilničar in mesar g. Rogl, ki je imel največ gostov. Sicer je odstopil svoj travnik za veselilni prostor, za kar mu odbor izreka lepo zahvalo, a poteptana zemlja mu bo rodila še lepšo travo in lepe spomine na krasno veselico, ki se je tam vršila. Spomenik prihajajo vsak dan tuje gledat; okoli njega se sedaj delajo gredice, ki bodo s svojim živim cvetjem spomeniku v kras.

Dopisi

Iz Zagreba nam pišejo, da je tamošnji g. vseučiliški profesor in kanonik dr. Barac k sebi povabil vse bivše svoje sošolce-bogoslovce. Med povabljenici se nahaja tudi urednik in profesor v Mariboru g. dr. Kovačič. Imeli so službo božjo v cerkvi pri frančiškanih. Sv. mašo za žive je molil g. dr. Barac, za rajne pa vseučil. prof. g. dr. Zagoda. Zbrale gospode je blagovolil posetiti gospod nadškof dr. Bauer. Da bi tovariši obhajali čez tri leta 35 letnico duhovništva, za to slavnost jih je že sedaj k sebi pozval gospod Lanovič, župnik v Konštini pri Varaždinu. Dobri Bog dal, da bi se povabilo ne izjalovilo na nobeno stran!

Remšnik. (Razne nadloge.) Naš kraj, sicer v bregu, je vsled deževja tudi silno trpel. Vse polno je manjših plazov, ki so napravili posameznikom občutno škodo. — Enako smo zavoljo svoje gorske lege izpostavljeni, da nam divjačina uničuje naše pridelke. Zajci so tako številni, da se njihova škodljivost očito pozna. Bomo morali od najemnika lova zahtevati odškodnino, ako ne bo bolj iztrebljeval divjačine. — Enako škodo imamo pri perutnini, katere so nam lišce ukradle nad 100 kosov, kar je za eno vas že občutno. — Imamo pa še en davek, ki bi se morda tudi lahko znižal z ozirom na težek položaj našega kmeta, to so kazni za šol. zamude. Letos se te kazni znašale do 2000 Din. Neki košar je plačal ravno toliko te kazni kot vsega drugega davka. Morda se bo našlo drugačne aredstvo, da se bodo ljudje navadili na red.

Ljutomer. Stermanov hotel in kavarno, nekdanj »Steierhof«, je kupil gostilničar g. Zavrtnik iz

Svetinji. Te dni se odpre gostilna in kavarna. — V nedeljo 8. t. m. se bo vršila povodoma odkritja Miklošičevega spomenika ob pol 11 v Florijanovi kapeli tudi sv. maša, pri kateri svira domača godba Miklošičeva maša. Po maši je sprejem gostov na postajališču, za tem pa se bo vršilo odkritje spomenika. Slavnostni govor ima univ. profesor g. dr. Nahtigal. Pri odkritju pojo pevci Jenkovo »Molitve«. (Moh. pesm. I. štev. 40.) Skupna vaja za to pesem se bo vršila ob pol 12. — V ponedeljek je izbruhnil v Noršvih pri Jelenovih ogenj, katerega so domači ljudje in gasilna društva hitro omejila. Zgoraj je le zgornji del strehe. Če ne bi bilo hitre pomoči, bi bila nesreča velika, zlasti, ker so imeli spravljeno vse snopje.

Sv. Vid pri Ptuj. Prosvetno društvo Sv. Vid pri Ptuj je imelo dne 4. julija svoj redni občni zbor. Ob tej priliki je društvo priredilo igro v treh dejanjih »Ljubezen Marijinega otroka«. Pred igro je nastopil tamburaški zbor, po igri pa pevski zbor. — Če se ozremo nazaj do početkov našega društva, moramo reči, da je v tej kratki dobi dveh let zelo napredovalo. Društvo je bilo ustanovljeno l. 1924. in se ima za to zahvaliti g. Jožetu Tresniku. V tej kratki dobi je uprizorilo šest iger. Če omenimo samo igro »Fernando — strah Asturije«, moramo reči, da je nastop uspel častno in smo imeli vtis, da imamo pred seboj že izšolane igralce, ne pa začetnike. Ze velikokrat se je izkazalo, da je za današnje razmere samo začasno postavljeni oder v kaplaniji znatno premajhen. Z igralskimi močmi, ki so naši organizaciji na razpolago, bi mogli na primernem odrju in v primerni dvorani doseči v resnici lepe uspehe in nuditi ljudem zabavo in potrebno izobrazbo. Misliti je treba na zidanje tako prepotrebnega društvenega doma, da bo moglo naše društvo napredovati.

Slovenska krajina

Odhod kaplana. V ponedeljek je zapustil Črensovec g. kaplan Zadavec, se preselil na svojo novo postajo v Hotizo. Pogrešala ga bo zlasti orlovška mladina, kateri je vdihnil novega duha s svojim vnetim vodstvom.

Bridka usoda mursko-soboške gimnazije.

Iz Murske Sobote smo prejeli in priobčujemo: Pretekli četrtlet je Vaš list objavil vest iz Belgrada, »da se z odlokom prosvetnega ministrstva letos na gimnaziji v Murski Soboti ne bo otvoril sedmi razred«. — Vsak dan smo čakali, da pade kocka o usodi našega najljubljenejšega zavoda. In zdaj je padla; padla v našo bridkoto. Ali mora biti res še danes najbolj bridka usoda slovenskega naroda, v bridkosti naše Slovenske krajine?

Čisto mirno, a tudi s ponosom lahko trdimo, da noben srednješolski zavod v Sloveniji ne uživa toliko ljubezni ljudstva, kakor naša gimnazija. Zakaj? Vsi ostali slovenski zavodi so starejši; spomin na vse boje, ki jih je bilo treba zanje bojevati, je že zastrt. Naša gimnazija, katero je nekdaj tako lepo nazval »alma mater Slovenske krajine«, je pa mlajša; je Benjamin med slovenskimi srednješolskimi zavodi. Noben del slovenskega naroda v vsej svoji zgodovini ni tako bridko občutil — in žalibog, da mora še danes občutiti — kakor ravno prekmurski del. Pomanjkanje lastne, iz tal Slovenske krajine vzrasle inteligence, katere bi dovolj poznala naše razmere in ki bi res čutila z ljudstvom. Ko je prišla naša po od nas vseh srčno zaželeno Jugoslavija, je bila naša prva skrb: gimnazija. Dotlej smo pošiljali svoje sinove na gimnazijo deloma v Monostru, deloma pa v Kőszeg, kjer pa o kakih narodni vzgoji sploh ni bilo govora. Redki so bili, katerim so sredstva dopuščala, da so zamogli dovršiti študije v tistih za nas »ogrske« Slovence tako težkih časih. Ko smo ob zori Jugoslavije prosili za gimnazijo, nam niti v snu ni prišlo na misel, da nas bodo zadevala razočaranja eno za drugim. Prosili smo za humanistično gimnazijo, dali so nam realno. Nadejali smo se, da bo rastla postopoma; vsako leto razred več in da bomo imeli s šolskim letom 1926/27 že popolno osemrazredno gimnazijo. Ali ko bi moralo priti do VII. razreda, je minister — Velja Vukičević je bil to — s kratko potezo peresa ukinil le še začetki VII. razred, marveč tudi VI., in fantje-dijaki, kateri so v jeseni 1919 morali od vojaške straže spremljani hoditi v šolo, da jih madžarska družba ni napadla, so morali proč s svoje zemlje, proč z zavoda, katerega so sami pomagali ustanoviti. Ko bi gospod minister zamogel pogledati v srca teh fantov v trenutku, ko so se poslavljali od Sobote, bi videl vso grozno njihovo bol.

Proti ministrskemu odloku je takoj nastopila vsa javnost Slovenske krajine, in sicer tako odločno in strnjeno kakor še zlepa ne. Uspeh je bil ta, da je ministrstvo svoj sklep o ukinitvi VI. razreda sistiralo, ostal pa je v veljavi odlok glede VII. razreda. Poslej smo mislili, da bo konec ukinjevalnih groženj in odlokov, ali najnovejša vest iz Belgrada izpričuje, da Belgrad ne mara videti velike važnosti, ki jo ima v vseh oziirih naša gimnazija. Murskosoboška gimnazija vsebuje vse pogoje za zdrav in uspešen razvoj. To naj dokaže med drugim tudi naslednja statistika, iz katere je razvidno, koliko učencev se je v posameznih letih vpisalo v I. razred:

v šolskem letu 1919/20 : 33; 1920/21 : 51; 1921/22 : 70; 1922/23 : 44 (izredno slaba letina); 1923/24 : 75; 1924/25 : 102; 1925/26 : 117.

V minulem šolskem letu (1925/26) je bilo vpisanih na murskosoboško gimnazijo vsega skupaj točno: 300 učencev.

Ministrstvo se v svojih odlokih sklicuje na to, da razred nima po erbskem srednješolskem zakonu določenega minimalnega števila učencev; ne pomisli pa na vzrok tega. Ko je bila naša gimnazija otvorena, še niso bile določene državne meje na našem severu. Hujskati so to negotovost izrabili. Begali so ljudstvo in mu grozili z osvetlo Madžarov, ako pošlje svoje otroke v »jugoslovansko gimnazijo«, kakor so jo oni s prezirom nazivali. V zahvalo za narodno značajnost pa se zdaj staršem oziroma njihovim otrokom zapirajo vrata v to

šolo. Ob tem trenutku pa vsej širši slovenski in jugoslovanski javnosti še enkrat ponovimo, kar je naš nacionalni prvoboritelj že enkrat povedal, namreč da je madžarska vlada ravno v času, ko je šlo za to, čigavo bo Prekmurje, kljub temu, da je ob severni meji Slovenske krajine v Monostru že obstojala osemrazredna gimnazija, ponudilo 8-razredno slovensko gimnazijo Murski Soboti pod pogojem, da bi se Prekmurci ne odcepili od Madžarske. A »zavedni prekmurci Slovenci smo madžarsko ponudbo odklonili ter smo se izjavili za združitve z brati v skupni slovenski in jugoslovanski domovini v trdnem upanju, da dobimo tu vsaj toliko, če ne več, kakor nam je tuja vlada ponujala. Kakor pa ta ponudba izpričuje potrebo gimnazije za Slovensko krajino, tako tudi sedaj daje priliko državi sovražnim elementom za bujskanje, češ, kar bi vam tuji dali, tega lastni bratje nisočejo!

Še veliko bi lahko povedali, saj je naša duša polna bridkosti; ali: kdor se hoče živeti v naš položaj, temu mora to zadoščati. Le na slovensko javnost na jugu prek Mure, zlasti pa na merodajne faktorje v Mariboru, apeliramo, da se zave, da zadeva gimnazije v Murski Soboti ni in ne more biti le naša, posebno prekmurska zadeva. Ta zadeva je in mora biti — vsaj mi tu gori jo tako pojmuje — obče slovenska kulturna zadeva. Če že drugi momenti ne pridejo v poštev, naj vsaj to zaleže. Bratje od Rabe in iz radgonskega kota z nami trpe. Kdor ljubi resnično slovenski narod v vseh njegovih delih, naj nas podpre!

Sport

ČEŠKOSLOVAŠKA LAHKA ATLETIKA 1925.

Češkoslovaška lahkoatletska zveza šteje 135 društev, od katerih jih ima pa samo 94 svoje članke vpisane. Število vpisanih članov je bilo na koncu preteklega leta 1154, za 260 manj kot leto prej. Pa jih faktično ni manj, samo društva in okrožja svojih članov ne naznanijo pravočasno. Sparta in Slavija sta naznanili 107 članov manj kot l. 1924. Prirastek izkazuje samo Moravska, 64 društev je priredilo lani 196 prireditve, 113 na sportnih prostorih. Samo 16 jih je bilo mednarodno razpisanih, z ozirom na velike stroške, ki jih take prireditve povzročijo. Največ tekem sta priredili Sparta in Slavija, vsaka 18. Sparta je izvajala največ zmag, 151; za njo pride Moravska Slavija s 135 zmagami, za to pa praška Slavija s 133 zmagami. Linka (Sparta) je bil 39krat prvi, Vykoupil je zmagal 24krat, Drozda 19krat. Največkrat je bil razpisan skok na daljavo, nato sunek kroglice, skok v višino in tek na 100 metrov.

Najboljši uspehi so bili ti-le: skok na daljavo Machan 6,71, krogla Ivo 13,63, skok v višino Stanislav 1,845, 100 m Vykoupil 11,1, diskos Görög 41,40, kopje Pruner 60,64, 400 m Vykoupil 51,2, 1500 m Drozda 4:05, 800 m Drozda 1:58, skok s palico Novy 3,60, 200 m Vykoupil 23,4, 110 m lese Jandera 15,6, 5000 m Vohralik 15:42,4.

Rekordov je bilo zboljšanih 39; 9 jih je napravil Vykoupil, med njimi 100 yrdov v 10 sekundah. Petkrat so startali češkoslovaški atleti v inozemstvu in so dobili 11 prvih daril, 12 drugih in 7 tretjih. Inozemcev je startalo na Češkoslovaškem 87, odnesel so domov 65 prvih daril, 47 drugih in 82 tretjih. Boj z Italijo se je končal s 74½ točkami proti 53½ v prid Čehom. V boju petih dežel je dosegla Češkoslovaška tretje mesto, za Nemčijo in Ogrsko.

Račun blagajne je izkazal nekaj čez 4000 Kč prebitka. Največ dohodkov je dal boj z Italijo, pa je imel vseeno 4000 Kč zgrube. Največ obiskovalcev je videl boj Brno-Praga, 4000; boj z Italijo jih je privabil 3100. Vsega skupaj so imele prireditve okoli 300.000 gledalcev.

JUNIORSKE TEKME ZA POKAL SK ILIRIJE.

Rezultati II. kola, ki je odigralo pretečeno soboto in nedeljo, so: Jadran : Olimp 3 : 3, Mars : Hermes 2 : 1, Ilirija : Olimpija 7 : 0.

Tekma Olimp : Jadran, ki se valed mraka ni mogla dovršiti, je bila v dosežanem tekmovalju najinteresnejša in najbolj napeta igra, obe moštvi sta se povzpeli posebno v 2. polčas do prav dobre igre. Prednost, ki jo je imel Olimp v boljši tehnični izvežbanosti, je znal Jadran spretno izravnati z brzino, razantnimi napadi in hitrim startom. Prihodnjo nedeljo bosta nastopila oba kluba v isti sestavi k podaljku 2 × 10 minut. — Hermes je imel v tekmi z Marsom slab dan ter je Ilirija je zmagala nad Olimpijo sigurno, ob precej ležerni igri.

V nedeljo dopoldne se tekmovalje nadaljuje. Poleg tekme Jadran : Olimp se bosta še dve tekmi iz I. kola za utešno darilo, najbrže bosta igrala Reka in Panonija ter Mladika in Mars odnočno Hermes.

Medklubski odbor za juniorske tekme SK Ilirije ima važno sejo danes, v sredo ob 20. uri v kavarni Evropa. — Predsednik.

Tekmovalno streljanje s Flobert-puškami priredi strelski klub »Griček« pri Tičku. Začetek streljanja v soboto dne 7. avgusta ob 3. uri pop., konec v nedeljo dne 8. avgusta ob 3. uri pop., nakar se bodo razdelila darila najboljšim strelcem. Po končani strelski tekmi prosta zabava in na raznih pečenih prašički. K temu so vabljeni vsi ljubljanski strelski klubi, lovci, kakor sploh vsi prijatelji tega sporta. V slučaju krajnjega slabega vremena se vrši strelska tekma teden pozneje z istim programom.

Naše dijaštvo

Gora Oljka, Tovariši, ki so se priglasili na naslov I. Podpečan, medicince, Celje, Spod. Hudiča, bodo pri preskrbi imeli prednost pred nepričasnimi. — Polovična vožnja je dovoljena in velja od 9. do 13. avgusta pod običajnimi pogoji. — Stroški bodo za vse tri dni okoli 20 Din. — SDZ.

Naznanila

Prostov. gasilno društvo Litija priredi v nedeljo dne 8. t. m. veliko gasilsko slavnost. Ob tej priliki se bodo odzvali gasilci od blizu in daleč, zlasti se računa na močna zastopstva izven litijske župe. Litijski gasilci se zelo trudijo, da bodo zadovoljili vsakogar, kdor pride na to slavnost. Zlasti se priporoča, da se tudi domačini udeležijo, da se društvo podpre. Ta dan naj nikdo ne ostane doma, temveč pohiti na gasilsko slavnost v Litijo. Slavnost se vrši v društveni režiji. Vabimo tudi tiste, kateri vabila odnosno lepakov niso prejeli. Zjutraj ob pol peti uri budnica v Šmartnem in Litiji.

Knjige in revije

Celeja antiqua et nova. V sliki in besedi izdal Martin Perc. I. zvezek: 12 izvirnih radirank, izvršil A. F. Seebacher, umetniški slikar, Celje. Podjetje avse vrste! Znanj celjski bibliofil g. M. Perc ne zbira samo knjig, ampak jih tudi proučuje, posebno kar se tiče Celja, pozna vse izkopine in tudi kraj, kjer se je katera našla. Našel je v umetnem slikarju g. Seebacherju sodelavca, ki se enako zanima za svoje domače mesto. Ker že delj časa nikdo ni pisal o Celju, sta imenovana sklenila, zanimanje za najstarejše rimsko mesto v Noriku na ta način zbuditi, da z združenimi močmi, g. Perc v besedi, g. Seebacher pa v sliki, kažeta rimsko Celje, kako je bržčas nekdaj bilo na podlagi izkopin s primerjanjem s slikami, katere so nam iz rimske dobe znane iz drugih krajev. Rekonstruirala sta tako: Pogled na rimsko Celje od severa (I.), Forum Celejanum (VIII.) in staro kršćansko baziliko v Celju (IX.), katere temelje so našli l. 1897. pri zidanju novega poštnega sčlopja. V šestih (ali ako pritegnemo »Sen cesarja Friderika III. v Celju« l. 1457., v sedmih) slikah (II.—VII., XII.) nam predložujeta legendo o celjskem mučeniku sv. Maksimilijanu po starih celjskih kronikah tako obširno, kakor se še do sedaj to v slovenskem jeziku ni zgodilo. Kot dodatek k Maksimilijanovi legendi moramo smatrati tudi slike cerkve sv. Maksimilijana (X.) in kapelico sv. Maksimilijana s čudodelnim studentem (XI.) v današnji obliki. — Na umetnostno stran slik se ne moremo spuščati, ker za to nismo merodajni. Omeniti pa moramo vztrajnost in ljubezen g. Seebacherja, ki slik ni samo narisal, ampak jih tudi lastnoročno radiral in natisnil. Zato je tudi razumljivo, da delo izide samo v 100 izvodih in da bo kmalu literarna in umetnostna redkost; zato se naj zainteresirani takoj oglašijo. G. Perc poda k vsaki sliki kratko besedilo: zgodovino in opis, ter navaja tudi vire. Razun slovenskega besedila (60 izv.) je izdal tudi krajše nemško (40 izv.). Besedilo se ne da oporekati. Glede razmerja med sv. Rupertom in sv. Maksimilijanom sem svoje mnenje že v »Voditelju v bogoslovni vedah«, l. X. (1907), str. 256 do 288 izrekel; popolnoma razčiščeno to vprašanje še danes ni, kakor g. Perc sam omenja. — Gg. Perc in Seebacher nameravata delo še nadaljevati v več zvezkih. Prihodnji bo še obdeloval rimsko dobo, nadaljnji pa posebno zgodovino iz dobe celjskih grofov. Želimo jima mnogo uspeha in priznanja in obenem obširnejšo njuno poštvalnost za dobro stvar; materijelnega dobička namreč ne pričakujeta in ga bržčas tudi ne bodeta imela, akoravno je po »Novi Dobici« cena l. zvezka nastavljena na 350 Din. M. Ljubša.

»Euharistični Glasnik«, ilustrirani mesečnik za razširjenje euharistične bogoljubnosti. Št. 3.—4. Vsebina: Ričev novog Uredništva. — Naša Gospa Presv. Srca Isusova. — Komu... — XXVIII. mednarodni (svjetski) euharistični kongres u Čikagu. — Izvor svake milosti. — Najbolji general. — Organizovani omladini na razmišljanje! — Misa na sv. Jeleni. — Kakvih katolika trebamo! — Cijena jedne Pričesti. — Neka se poštuje moje svetilište! — »A Toma!...« — Novi hvarski biskup. — (Iz zbirke Putničkog Ureda Split.) — Na utjehu! — Bolesnici pred Euharistijom. — Majčina molitva. — Što svetac učiti na sv. Misi? — Nevidljivi učinci. — Sluškinja. — Washington i psotka. — Poslušnik kod sv. Mise. — Iskrice. — Naročnina lepo in zanimivo urejevanemu listu znaša 16 Din, a naroča se pri upravi: Franjevački samostan, Dubrovnik.

»Planinski vestnik« prinaša v 8. številu: Lj. Stiasny: Sugestija in aviosugestija v planinah. Janez Kveder: Iz Martuljaka čez Dovški Kriz v Vrata. Pavel Kunaver: O izboljšanju planincev. Janko Makar: Nesreče v naših planinah. Brunon Rotter: Po nepoznanem Pohorju. Kotiček: Dachstein (Jos. Zazula). Obzor in društvene vesti: Za Peco. Občni zbor Kranjske podružnice. Občni zbor Savinjske podružnice. Naše planinske naprave. Slika: Krvavec in Dom na Krvavcu (priloga). — »Planinski vestnik« izhaja mesečno in stane za Jugoslavijo 40 Din, za inozemstvo pa 60 Din letno.

VRL ČIN DUHOVNKA ATLETA.

V katoliški cerkvi v Newyorku, West 42 a str. 9. Ave, župnikuje tačas Rev. William M. Burke, velik atlet pred Gospodom že iz šolskih let. Te dni je Rev. Burke bral svoj brevir, ko je iz sosedne hiše zaslišal obupne klice na pomoč: »Gori, gori!« Videl je neko žensko v III. nadstropju, kako je odprla okno in vila roke, a skozi okno se je valil dim. Burke je bil z nekaj skoki v III. nadstropju, kjer je s svojimi močnimi ramami udrl zaklenjena vrata in nato iz gorečega stanovanja rešil 58 letno vdovo, njeno hčer in 4 letnega vnuka. Ljudje so vrlemu duhovniku priredili živahne ovacije, a Rev. Burke se je po opravljenem reševalnem delu takoj umaknil v svoje stanovanje. Ze preje nekoč je župnik Burke uporabil svojo moč v blagor bližnjega. V njegovem sosedstvu je neki pijan mož strahovito pretepal svojo ženo. Rev. Burke ga je zgrabil in obvladal kakor otroka. S tem činom se je Američanom posebno priljubil.

Potrti v neizmerni žalosti naznanjamo vsem svojim sorodnikom, prijateljem in znanec, da nam je danes ob 2. uri po dolgem bolehanju, previden s sveto-tajstvi, preminul naš blagi in dobri soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Franc Grailand
učitelj v p. in organist.

Truplo nepozabnega pokojnika se pripelje iz bolnice v Brezicah in ga položimo v petek 6. avgusta ob 6 popoldne na tukajšnje pokopališče k večnemu počitku.

V Kostanjevici, dne 5. avgusta 1926.

FRIDA GRAILAND, soproga.
CICI in MARIJA, otroka.
Rodbini PICEK in HUTTMANN.

Gospodarstvo

Tvrde in „Kmetijska razstava“

Uprava Ljubljanskega velesejma priredi od 4.—13. septembra 1926. veliko Pokrajinsko razstavo »Ljubljana v jesen«, katere glavni in najvažnejši oddelek tvori posebna kmetijska razstava v paviljonu »E«. Ta razstava bo obsegala strokovno poučni oddelek, kjer bodo zastopane vse stroke kmetijstva kot poljedelstvo, travništvo, planšarstvo, živinoreja, podkovstvo, mlekarstvo, sirarstvo, vinarstvo, kletarstvo, sadjarstvo, agrarne operacije in melioracije, kmetijska književnost. Nadalje mlekarstvo, kmetijski stroji in orodje, buteljska vina, čebelarstvo, živinoreja, vrtnarstvo itd. Razstavo vodi Kmetijska družba v Ljubljani.

Interesantom-kmetom nameravamo predložiti v velikem obsegu vse važne kmetijske stroje in orodje za navedene stroke. V poštev pridejo poljedelski stroji, in orodje, vinogradniško orodje, umetna gnojila, čebelnjaki, panji ter čebelarstvo, sirarsko orodje, mlekarški stroji, sedlarski izdelki, vozovi itd. Za ta del razstave je določen poseben prostor v paviljonu »E« in »F«, kjer se bo nahajal del strojev tudi v obratu. Da bo ta razstava čim lepše izpadla, je sklenila velesejska uprava nuditi zainteresiranim tvrdkam največje ugodnosti na najemnini. Želimo, da se prijaviijo vse tvrdke najkasneje do 5. avgusta t. l. in točno navedejo koliko prostora potrebujejo in kaj nameravajo razstaviti. Vse razstavno blago uživa ugodnost polovične blagovne tarife na železniščah.

Uprava Ljubljanskega velesejma vladno pozivlja vse v navedene branže spadajoče tvrdke, da se polnoštevilno odzovejo našemu vabilu.

Železniške tarifne reforme.

Kakor smo že večkrat poročali, stopijo 1. septembra (prvotno 1. avgusta) v veljavo povišane železniške tarife. Surtakse, ki so se po lanskeoletni tarifni reformi morale plačevati na lokalnih progah, so se vkalkulirale v novi železniški tarif, ker so se pojavile v kontroli in kartiranju teh surtaks sitnosti. Povišanje, ki velja ne samo na lokalnih, temveč tudi na glavnih progah znaša do 200 km povprečno 8 odstotkov, pri 200 km 6—7 odstotkov, pri 300 km povprečno 5 odstotkov in pri 600 km povprečno 3 odstotke. V veljavo stopita tudi oba pristaniška tarifa za izvoz blaga preko Sušaka, Splita, Solina in Šibenika in za izvoz preko Dubrovnika, Zelenike in Metkovića.

Z druge strani pa se poroča, da so se — najbrže na pritisk gospodarskih krogov — vršila včeraj v generalnem ravnateljstvu drž. železnice posvetovanja glede znižanja železniških tarifov za osebni in blagovni promet. Prometni minister namerava baje v kratkem izvesti to znižanje. Le za prevoz luksuznega blaga naj bi ostale stare postavke.

Nemški gospodarski čudež.

»Prager Presse« prinaša v svoji nedeljski številki uvodni članek pod naslovom »Nemški gospodarski čudež«. Zaradi važnosti prinašamo članek v izveščku.

»Neverjetno hitro gospodarsko razvijanje Nemčije vzbuja pozornost celega sveta. Rane, ki jih je gospodarstvu prizadejala vojna in še hujše rane, katere je povzročila inflacija, so

se skoro zacelile. Z nepričakovano hitrostjo se je vpostavil kapital, ustvarjanje novega kapitala je zavzelo predvojne dimenzije in nadomestilo precejšen del po vojni in inflaciji uničenega kapitala. Premišljeno in hitro funkcioniranje nemškega gospodarskega zakonodajstva je v veliki meri pripomoglo k temu razvoju. Takoj ko so bili dani predpogoji za stabilnost valute, se je vse gospodarstvo postavilo na zlato podlago. Kot prva država je Nemčija sprejela obširen zakon o zlatih bilancah, ki je omogočil družbam pravilno bilanciranje, primerno odpisovanje investicij in ustvaril podlago za pravilno kalkulacijo. Uredila se je valorizacija hipotek in dolgov v predvojni in deloma v papirnatih markah. Tudi glede stanovanjskih najemnin se vlada ni ustrašila iste prilagoditi zlati pariteti. — Finančni kapital se razvija z naglico, ki presega tudi pričakovanja največjih optimistov. Stabilizacija valute je na novo vzbudila zmisel za štedenje. Truisti nemške industrije zavzemajo gigantske forme. Vse večje družbe industrije barv (in kemikalij) so se združile v eno samo delniško družbo, ki je takoj pričela organizirati produkcijo, razširjati obrate in graditi nove tovarne. Njej se je pridružila najnovejša panoga produkcije, industrija umetne svile. Ustanovil se je trust jeklar, bi obsega pretežni del nemške produkcije jekla.

Tudi v Nemčiji je nastopila v pretekli jeseni težka gospodarska kriza. Toda s pametnimi ukrepi centralne vlade se je stanje pričelo obračati na bolje. Seveda je k temu pripomogel mnogo tudi dotok inozemskega kapitala, kajti Nemčija je po sprejetju Davesovega načrta prejela nič manj kot 3,8 milijard zlatih mark inozemskih posojil. Obrestna mera na denarnem trgu je padla na predvojni nivo, tako da znaša danes privatni diskont le še 4½% (na leto). Znova je oživel trg za dolgoročna posojila. Polagoma se dviga produkcija premoga, železa in jekla. Medtem ko je bila lani trgovska bilanca še pasivna za 3,6 milijard zlatih mark, znaša aktivnost trgovske bilance za prvih pet mesecev tega leta že 570 milijonov zlatih mark. V vseh industrijskih panogah, predvsem pa v industriji električnih strojev, kalija, avtomobilov, premoga in jekla, so se obrati racionalizirali. Rurska premošgovna industrija je vsled racionalizacije dosegla, da pri manjšem številu delavstva (180 tisoč delavcev manj) producira že več kakor v predvojnem času. Nasprotno pa zaposluje angleška premošgovna industrija pri manjši produkciji 50.000 delavcev več kakor l. 1914.

Razvoj nemškega gospodarstva vzbuja bojazn v krogu antantnih držav. Tudi nam bi ne škodovalo, če bi o tej stvari malo premišljevali. Ni se nam več bati nemških bajonetov, pač pa nam v bodočnosti preti nevarnost s strani vedno močnejšega nemškega gospodarstva. Nemčija pripravlja novo orožje, ki more tekom let postati nevarno za gospodarsko ravnotežje v Evropi.

Važno za perutinarje. Vsled neugodnih proračunskih prilik država letos ne bo nakupovala in porazdelila nikakih plemenskih petelinov. Reji naj torej vse odvišno plem. blago odpravijo in vzredijo le za lastno potrebo in nekaj najboljših petelinov za ev. oddajo okrajnim zastopom. Za potrebno osveženje krvi bo skrbeti z medsebojno zamenjavo petelinov. Radi morebitnih nadaljnjih nasvetov naj se vsako obrne na pristojno okrajglavarstvo, kjer sta mu drž. ekonom oz. veterinar vedno na razpolago.

Kaznovana banka v Ljubljani. Kakor poroča »Trgovinski glasnik«, je finančno ministrstvo kaznovalo radi prestopkov deviznega pravilnika sledeče zavode: Ljubljanski kreditni zavod (?) radi transakcij na škodo dinarja z globlo 300.000 Din, Agrarno komercialno banko iz Beograda z globlo 800.000 Din in delniško družbo Slavonija iz Zagreba radi izvrševanja bančnih poslov z globlo 300.000 Din.

Menice brez polnega krstnega imena trasanta (izdajatelja) v Italiji neveljavne. Tribunal v Milanu je razsodil, da je menica, katero je podpisal trasant samo z začetno črko svojega krstnega imena in polnim priimkom neveljavna, ker predpisuje italijanski trgovski zakon v čl. 251 podpis s polnim imenom in priimkom.

Zanimanje nizozemskih gospodarskih krogov za Jugoslavijo. Skupina Holandcev obišče koncem septembra našo državo v svrhu informacij gospodarskega značaja. Stopiti hoče v stike z našimi gospodarskimi krogi in prirediti predavanja o gospodarskem in kulturnem stanju Nizozemske. Upajmo, da jih Beograd ne bo dirigiral mimo Slovenije, kakor se je to že zgodilo.

I. kongres čevljarjev v Jugoslaviji. Zveza čevljarjev in opankarjev Hrvaške in Slavonije sklicuje, v sporazumu z ostalimi strokovnimi organizacijami čevljarjev, prvi kongres čevljarjev kraljevine KHS, ki se bo vršil dne 21., 22. in 23. avgusta v Zagrebu. Razpravljalo se bo o uvoznih ceninah na čevlje, o konkurenci s strani tavnar, o davčnih bremenih, o ureditvi odnošajev med delodajalci in delojemalci, o vaješniškem vprašanju in vprašanju novega obrtnega zakona.

Izgledi za letošnji sladkorno kampanjo v Češkoslovaški. Po zanesljivih cenitvah bo letošnji pridelek sladkorne pese v Češkoslovaški znatno manjši od lanskega. Izvoz sladkorja letošnje kampanje se ceni na 7½ do 8 milijonov stotov, napram 11 milijonom v zadnji kampanji.

Davčni zaostanki v Vojvodini. Finančni minister je poslal v Subotico načelnika Ivana Bogojevića, da preišče pri tamošnji finančni delegaciji vzroke počasnega iztirjevanja davčnih zaostankov. Vojvodina dolguje na davčnih zaostankih po izkazu za finančnega ministrstva 1250 milijonov dinarjev. Ta ogromna vsota ni končnoveljavn, ker jo smatra finančno ministrstvo le za predujem na davčne zaostanke. Nerazumljivo je, kako si finančni minister predstavlja iztirjevanje te vsote do 1. julija 1927, ko mu mora biti znano, da je gospodarstvo Vojvodine ravno vsled visokih davčnih bremen zašlo v težko gospodarsko krizo. Pripravlja se energična protiakcija, protestna zborovanja itd.

Borza

Dne 5. avgusta 1926.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.4925—13.5325 (13.4925—13.5325), Italija 189.14—190.34 (188.44—189.64), London 275.05—275.25 (275.05—275.25), Newyork 56.464—56.764 (56.465—56.765), Pariz 159.18—161.18 (159.38—161.36), Praga 107.38—108.38 (107.38—108.38), Dunaj 7.9925—8.0925 (7.9925—8.0325), Curih 10.948—10.988 (10.948—10.988).

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 5. avgusta 1926.

Višina barometra 308,8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblaklost 0—10	Vrsta padavin		V Ljubljani je
						ob opazovanju	v mm do 7h	
Ljubljana (dvorec)	7	765,6	15,0	85	W 1	10		
	8	764,6	20,0	86	E 1	10		
	14	764,2	21,0	52	SE 2	7		
	21	764,8	18,2	74	NE 1	10		
Maribor		765,5	16,0	92	NW 2	7		
Zagreb		764,9	18,0	83	SW 2	10		
Belgrad	8	764,9	19,0	78	mirno	10		
Sarajevo		764,9	15,0	75	mirno	4		
Skopje		765,0	19,0	53	SW 1	2		
Dubrovnik		762,2	23,0	32	NW 1	1		
Praga	7	766,4	12,0		mirno	0		

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajsko vremensko poročilo za 6. avgust: Jasno, vreme, temperatura se zviša, mestoma bodo nevihte, lahko menjavanje zračnih plasti.

Sven Elvestad:

Železni voz.

Roman.

Prižgal sem si smodko, da bi odganjal mušice. Ribič je sedel dolgo časa poleg mene ko nem in buljil boječe predse.

»Veter se dviga,« je zamrmral.

»Veter,« sem vzkliknil. »Saj je tu popolnoma mirno. Kaj ne vidite, da se širi smodkin dim okoli naju in stvarja modre oblačke v zraku?«

Ribič je pokazal z roko preko gozda proti morju in odgovoril:

»Jug; ako ob morju v čerch tako poje, dobimo veter.«

Prisluškoval sem: »Res se mi je zdelo, kakor bi mi dohajalo na uho neskončno rahlo šumenje; glas, ki ga slišimo samo, ako napeto prisluškujemo; potem seveda slišimo izključno samo njega. Toda še je bila noč popolnoma mirna, dan je ugasnil, pokrajina ni dajala nobene barve več in drevesa so štrlela proti nebu kakor zgozneli okostnjaki.

Naenkrat je okrenil ribič glavo in skočil na mah kvišku. Prisluškoval je, prisluškoval tako napeto, da je imel na pol odprta usta.

»Kaj poslušate?«

»Zdi se mi, slišim...,« prisluškoval je spet dolgo, nato se je vsedel na kamen in zašepetal: »ne, ničesar ni bilo!«

Ribič je imel prav, ponoči je prišla nevihta. Ko sem stopil ob pol dveh v svojo sobo, so šklepetala okna v tečajih, prepil mi je iztrgal iz rok vrata in jih silno zaloputnil. Svetiljke nisem takoj prižgal, ampak sem stal nekaj časa ob oknu in strmel preko vresi proti Gjaernaesu. Od tam se danes ni bleščala nobena luč.

Veter mi je pihal naravnost v obraz. Dvignil se je bil ob morju in nosil preko pokrajine vlažen puh slane sopare. Zaganjal se je v drevje, stresal močgne vrhove in polnil loge z divjim bučanjem, tako

da se je zdelo, kakor bi hotel ves gozd zvihrati name; končno so začeli njegovi močgni sunki goniti široke valove v zlatem žitu na polju. Tesno sem se zavil v suknjo in v rokavih sem občutil leden mrz. Vročina, ki je ves dan moreče pritiskala, je izginila; razgnal jo je vihar.

Krepko sem prijel za okno, da bi ga zaprl, toda nenadoma sem ga pridržal, kajti iz velike daljave sem prestregel glas, glas rožljajoče kovine, ki so ga prinašali veterni sunki in ki je zvenel sedaj močnejše, sedaj bolj rahlo. Ta glas je prihajal iz vresi.

Bil je spet železni voz!

III.

Stari dvorec.

Ko sem se drugega dne pozno predpoldne nenadoma zbudil, me je takoj prešinil občutek, kakor da bi ne bil sam v sobi. Vspel sem se na pol v postelji in se ozrl okrog sebe. Na mizi pred menoj je stal črn zaboj, ki ni bil moj in ki ga prej tudi nisem videl. Bil je fotografski aparat. Na stolu poleg mize je sedel mož srednjih let.

Omahnul sem nazaj na vzglavje, in tako zelo sem bil še zmeden od spanca, da nisem pravzaprav vsega tega niti razumel.

Miren in ljubezniv glas je dejal:

»Ležite le mirno dalje in ne dajte se motiti.«

To je govtovo on, sem si mislil, policijski uradnik. Vprašal sem:

»Kako ste pravzaprav prišli v mojo sobo?«

»Prav lahko,« je odvrnil ljubeznivo, »skozi vrata.«

»Potem ste morali hoditi prav oprezno. Jaz spim zelo rahlo.«

»Da,« je prikimal mož, »vedel sem, da spite, in zato sem se splazil previdno noter in nisem delal ropota.«

Spet sem se vspal napol v postelji, strmel presenečeno moža in vprašal:

»Zakaj niste hoteli napravljati ropota?«

»Da bi vas ne motil.« Tuji gospod se je smehljaj dobrohotno in zbadljivo obenem.

S postelje sem ga mogel prav natančno opazovati. Cenil sem ga na petintrideset do štirideset let. Bil je srednje velik in širokopleč. Njegova glava je bila malo premajhna za njegov širok, močan vrat. Zaznavala se mu je že pleša, imel je sivkaste brke in nosil je črno obrobljen ščipalnik. Njegove oči so se stalno menjavale in izražale neprestano nekaj drugega. Ako jih je priprl, so se videle kakor dvoje črnih črt za stekli ščipalnika; njegov obraz je dobil na ta način zbadljiv in nezaupljiv videz; ako mu je ostro pogledal, so bile nenaravno velike in rdeče. Človek se ni zdel ravno preveč prikupen.

»Kdo ste?« sem vprašal.

»To ste prav gotovo že uganili,« je odvrnil. »Moje ime je Asbjørn Krag.«

»Policijski uradnik?«

»Detektiv,« je popravil. »Ako pravite, policijski uradnik, bi bilo s tem rečeno, da sem državno nameščen. Tega je pa že dolgo, odkar ne delam več za stalno plačo. Popolnoma samo svoj gospod sem in se imenujem zasebni detektiv. Sicer ste pa prav rekli, spite zelo rahlo.«

»Kako to?«

»Treba mi je bilo vas samo malo pogledati, da ste odprli oči.«

»Mar ste v stanu speče zbuditi s tem, da jih samo pogledate?«

»Gotovo! To je prav lahko. Ako bi bil vedel, da spite tako rahlo, potem bi vas ne pogledal tako prodirno.«

»Zakaj ne?«

»Vedno me zanima, da morem opazovati speče ljudi in jih poslušati. Nekateri izblebetajo v spanju vse, kar vedo.«

»In česa želite sedaj od mene?«

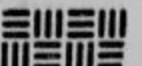
»Rad bi govoril z vami o umoru. Pripovedovali so mi, da ste videli ubitega najzadnji še živega.«

»Da, videl sem ga ob polenajstih zvečer.«

»In on je bil umorjen precej točno ob enaistih.«

Priporočamo LAUDSKO KNJIŽNICO (Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani): 19. sv. J. O. Curwood, Razzan, voljff pes. Kanadski roman. 18 Din. vezan 30 Din. — 20. sv. Ed. Abbott, Kralj gor. 18 Din. vezan 30 Din. — 21. sv. H. R. Haggard, Jahanja krezda. 30 Din. vez. 40 Din. — 22. sv. Otročka kapitana Grunty. Popolnovanje okoli sveta. Roman v treh delih. 48 Din. vez. 58 Din.

Originalne (prave) potrebščine fixat in preservata za Opalograph dobite edino le pri **L. Baraga**, Selenburgova ul. 6/I. 51. 960 **Telefon**

1 par „Doko“ čevljev zastonj

dobi vsak deseti kupec po svoji izbi.

Iščite srečo! — Kupujte za to samo
»DOKO« čevlje v trgovini »DOKO«

Sreča!

Prešernova ulica 9, dvorišče.

Sreča!

Pregled vremena od 27. julija 1. avgusta do 1926

(Podatki datirajo od 8. ure dotičnega dne.)

27. Niz. tlak izgublja na globini, se oddaljuje v NE (Stockholm 749) in ozadje močno pada. V njegovem obsegu so padavine splošno razširjene sem do Ljubljane. V Lombardijski nižini krožijo nevihte s točo. Lepo vreme imajo SE od Sardinije do Ukrajine. Toplota je v NW nazadovala, v SE narasla.

28. Novi transki niz. tlak na gornji madžarski nižavi (Debreczen 755) se pojačava ter daje vetrovno vreme z nevihtami od Krakova do nas. Visoki tlak od Atlantika (773) se je raztegnil do Dunaja z jačimi strujami na Sredozemskem morju. Lepo vreme je samo v Italiji. Toplota vobče pada.

29. Madžarski niz. tlak je danes s svojim središčem na S Balkanu. Nrm povzroča močne padavine, W Sredozemskem morju burje. Glavni niz. tlak prehaja v E v spremstvu živahnih struj in padavin ob obali sred. Evrope. Nekoliko oslabei vis. tlak vzdružuje v primorjih Italije in Francije vetrovno a lepo vreme. Toplota je v večini nazadovala, posebno v Sloveniji in v srednjih delih Hrvaške.

30. Depresija se počasi pomika proti vzhodu (Pinsk 750 mm) izvajajoč jake vetrove z dežjem od Danske preko nas pa do Črnega morja. Anticiklon se dalje vzhoda (London 770 mm). Vedro vreme je v Italiji in na jugu Balkana. Toplota je padla na južnem Balkanu, na severu pa se zvišala. Druge ni posebnih sprememb.

31. Depresija se še nadalje počasi pomika proti severovzhodu, izvajajoč jake vetrove od Danske pa do nas; deževalo je malo na Balkanu in po srednji Evropi. Anticiklon se povečuje pred vsem nad Skandinavijo. Lepo vreme je na krajnem jugu in jugozapadu. Toplota se je zvišala v srednji Evropi, drugje je malo padla.

1. avg. Iladni val se odmika proti vzhodu, ali se se pri nas občutijo jake severozapadni vetrovi. Se jačijo pa so v pasu od Baltika proti Črnemu morju. Proti zapadu vetrovi so povsod slabši. Razen krajnega zapada je povsod oblačno in dežuje, največ od Baltika proti nam (v Bosni nalivi). Toplota je na zapadu še malo padla vse do nas, na vzhodu pa je zrasla.

Pregled toplote v gorenji dobi:

Spitsbergi	16	16	4	8	—
Leningrad	16	16	—	15	—
Moskva	26	14	—	19	—
Stockholm	19	15	16	28	15
Varšava	15	14	18	16	13
Budapest	19	16	13	16	17
München	14	—	10	11	12
Berlin	15	14	18	15	15
Seydijford	12	13	14	—	10
London	12	11	15	15	11
Paris	14	12	—	17	15
Lyon	16	13	14	16	16
Madrid	—	14	—	18	19
Rim	23	22	17	22	17
Alaccio	22	—	—	20	—
Messina	28	25	24	24	23
Sofija	19	20	17	12	14
Atene	—	—	—	—	—
Odesa	11	14	—	—	18

Turistika

Za dijake. Od 10. avgusta dalje je odprlo Piskernikovo zavetišče v Logarjevi dolini, v katerem je nameščenih 10 postelj. Vstop v Zavetišče je brezplačen. Vsled svoje lege bo to dijakom služilo kot oporišče za daljše in krajše ture po Savinjskih planinah. Za to se je zavzela podružnica FS na gimnaziji v Celju in je to svojo nalogo tudi rešila.

TK Skala. Pozivamo ponovno člane, da se v čim večjem številu udeležijo VI. planinskega dneva, ki ga priredi dne 7. in 8. t. m. HTK »Sljeme« v Kranjski gori ozir. Kranjskogorskih planinah. Polovična vožnja je dovoljena. — Odbor.

Planinski dan v Kranjski gori. Na planinski dan v Kranjski gori (7. in 8. t. m.) pridejo v obilnem številu slovenski in hrvaški planinci. Člani HTK »Sljeme« bodo odšli iz Zagreba v 3 skupinah. Prva pride v Kranjsko goro jutri v soboto ob 10.45 dop., druga ob 17.50, tretja pa ob 22. uri. Kranjskogorska podružnica SPD priredi ob tej priliki osem izletov v Julijske Alpe in Karavanke. Komerz planincev se bo vršil v soboto v hotelu »Razor«.

POZOR!

Cenj. trgovci se opozarjajo, da naši potniki nimajo nikakega pooblastila inkasirati denar pri odjemalcih našega mila, zato se jim denar ne sme izročiti.

Celjska milarna d. z. o. z., Celje

Žrebanje loterije Društvenega doma v Trbovljah se bliža. — Kupujte srečke!

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem prevzel znano gostilno »Prešeren« v Rožni ulici 29, katero sem popolnoma preuredil ter jo na novo otvorim v soboto dne 7. avgusta t. l. pod imenom

gostilna »Prešeren«, Iv. Gorenc

Točil bom priznano prvovrstna štajerska in dolenska vina ter postregel cenj. gostom vsak čas z gorkimi in mrzlimi jedili. — Priporočam se cenj. občinstvu za obisk.

IVAN GORENC.

V LJUTOMERU
si najboljši postrežen
V HOTELU
ZAVRATAK!
Dobiti vsaki čas:
Topla in mrzla jedila, pristna
ljutomerska vina, v kavarni
dobro kavo, sladole, sobe za
tujce itd.

JOSIP SEVER naznanja vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je njegova nepozabna, ljubljena sestra, gospodična

MARIJA SEVER

danes po dolgem, mukopolnem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se bo vršil dne 7. avgusta t. l. ob 9 dopoldne v Mengšu.
Mengeš, dne 5. avgusta 1926.

Zahvala. Za mnogoštevilne izraze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob smrti naše nepozabne

Josipine Klavžar roj. Jež

za poklonjeno prelepo cvetje, za ganljive žalostinke, končno za mnogobrojno, častitljivo spremstvo na pokojnični zadnji poti se vsem prav prisrčno zahvaljujemo.

Ljubljana, dne 5. avgusta 1926.

Rodbini Klavžar - Jež.

Cenjenim čitateljem se priporočajo naslednje tiskarne:

Pri „AMERIKANCU“
Ljubljana, Stari trg 10
Kupite najceneje klobuke, slaničke, perilo itd. Modno blago.

IV. Brunčič & Fr. Rebernik
Pleskarja in ličarja
Ljubljana, Kolnikova ul.

FRANC FUJAN
krovstvo in zaloga
strešnih potrebščin
Ljubljana - Galjeva 9.

Modna trgovina
J. Eger
Ljubljana, Sv. Petra c. 2

IVAN JAVORNIK
mesar
Ljubljana, Domobranska c. 7
Stojalca poleg Zmajevskega mostu

Franc Mitti
zaloga vsakovrstnih
poljedelskih strojev
Ljubljana, Martincova cesta 2

Angeloslav Hraščnik
manufakturna trgovina
Ljubljana, Marlovska c. 8

Kov. pomočnik
Išče službo pri mojstru
bližini Ljubljane. Znanje
vseh podkovskih kakor
drugih kovarskih del. — Po-
nudbe je poslati na upravo
lista pod »Abontine« 5179.

MLADO DEKLE
ki je že služilo, ima rada
otroke in zna dobro ku-
hati, sprejme mala dru-
žina. Lepo ravnanje za-
sigurano. — Ponudbe na
upravo pod: »A. B. 35«.

Trgovski sodrudičnik
ali sodrudičnica, ne pod
25 let star, dobro verzi-
ran v trgovini mešane
stroke, spreten prodaja-
lec, se sprejme takoj kot
prva moč. Cenj. ponudbe
z navedbo dosedanjega
službovanja je poslati na
Alojz Remic, Dravograd.

KNJIGOVODKINJA
z večletno prakso, vaje-
na vseh pisarniških del,
se sprejme takoj. Dotič-
ne, ki so verzirane tudi
v trgovini mešane stro-
ke, imajo prednost. Cenj.
ponudbe z navedbo do-
sedanjega službovanja je
poslati na Alojz Remic,
Dravograd. 5178

Poravnajte naročnino!

NAPRODAJ JE
V TRBOVLJAH
v trgu, veliko POSESTVO,
obstoječe iz hiše, v kateri
se nahaja dobro izdeta za-
loga pive Zgredske pivov-
arne, z vsem inventarjem
(vozovi, konji, steklenica-
mi in aparati), sploh vse,
kar se rabi pri trgovini
piva. — Dalje gospodarsko
poslovanje, ribnik, njive in
travniki — na najlepšem
kraju ob gl. cesti Trbovlje.
Travniki in njive so pri-
merne za stajenje proto-
re. Trgovina dveh pivarn
se lahko vodi takoj uspeš-
no. Oziralo se bo le na resne
kupce; cena nizka, plačilo
zelo ugodno. Več se poizve
pri lastniku g. IVANU
UREŠNIK, posestnik in za-
lagatelj piva, Trbovlje 63.

Razpis. Podpisana
direkcija
razpisuje na podlagi za-
kona o drž. računovod-
stvu dobavo KONDENČ-
NEGA KOTLA. Natanč-
nejši pogoji istotam. —
Direkcija držav. rudnika
ZABUKOVCA p. Griže,
dne 3. avgusta 1926.

čevljarški stroj
patent »Elastik«, skoraj
nov, se ugodno proda
radi odpotovanja. Infor-
macije pri I. ŠTANCER,
Koroška 58, MARIBOR.

Krompir
dobavi KMETIJSKA
ZADRUGA v Ptuj.

»Posredovalec«
Sv. Petra cesta št. 18
v novem lokalu

Išče za svoje kupce več vlt.
stanovanjskih in trgovskih
hiš ter kmečkih posestev. —
Prodajalci, prijavljajte pro-
dajo le v naši pisarni, po-
polnoma brezplačno. Provi-
zija le, če kupi naš kupec.

Samostojna kuharica
Išče mesta. Naslov pove-
prava pod štev. 5309.

**Vsakovrstno
zlatu kupuje**
po najvišjih cenah
Cerne, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Visokopriti. hiša
v Rožni dolini je pod zelo
ugodnimi pogoji naprodaj.
Naslov v upravi: št. 5184.

SOSTANOVALEC
se sprejme na Sv. Jakoba
trgu št. 5 — Podrižaj.

Kovaški učenec
ki se je že eno leto učil,
IŠČE za nadaljno učno
dobo MOJSTRA. — Na-
slov se poizve v upravi
»Slovenca« pod št. 5301.

„Jugometalija“ r. z. o. z.
Industrija pločevinastih izdelkov
Ljubljana
Kolodvorska ulica 18

Stanko Kešlin
brivski salon
Ljubljana
Kopitarjeva ulica št. 1, nasproti
Jugoslovanske tiskarne

TEOD. KORN
kleparsko in instalcijsko podjetje
Ljubljana
Poljanska cesta št. 8

Ivan Križnar
krovec
Ljubljana
Hrenova ulica št. 9

Jakob Kavčič
parna pekarna
Ljubljana, Gradišče 5
Podruž.: Prešernova 14

Franc Jager
tapetnik
Kolodvorska ulica 28

Deželna lekarna
pri Mar. Pomagač
Mr. ph. M. Leustek
Ljubljana, Resljeva cesta 1

FRANC LEVEC
mesar govejega mesa
Ljubljana
tik Zmajevskega mostu, blizu Jugo-
slovanske tiskarne

Marinc, Cerne & Komp.
dr. z o. z., pleskarska in
črkoslik. tvrdka, LJUB
LJANA, Igriška ul. 6

Josip Musar
mesar, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 61
in šolski drevored

Oražem & Jančar
pohištvena ličarja in
pleskarja
Ljubljana, Breg

JOSIP OLUP
trgovina manufakture in oblik
Ljubljana, Stari trg 2
(na vogalu)

K. Pečenko
trgovina vseh vrst usnja
in čevljarških potrebščin
Ljubljana, Sv. Petra cesta 32

PRISTOU & BRICELJ
črkoslikarja, Ljubljana
Aleksandrova c. 1
Telef. 908 Ustan. 1903

Rudolf Radovan
tapetnik
Ljubljana, Krekov trg 7

Josip Satran
specerijska trgovina
LJUBLJANA
Šolski drev. 4 (Smežiča)

Oroslav Slapar
krojač
Nizke cene.
Ravnikarjeva ul. 13

Štefan Speletić
sobni slikar
Ljubljana, Rimska cesta 16

Pavel Sterle
AUTOTAKSI
Ljubljana, Poljanska cesta 5
Telefon 942

LEOPOLD SEGA
ijermenar
Ljubljana, Poljanska c. 49

Peter Žitnik
splošno kleparstvo
LJUBLJANA
Poljanska cesta 31

Za žago na Hrvatskem iščemo:

- 1 BRZI POLNI JARMENIK, 75 cm propusta;
- 1 BRZI POLNI JARMENIK, 35 cm propusta, s pripadajočim kleščevjem in zagodbami;
- 2 ROBILNI ŽAGI za 600 mm (železni deli);
- 1 NIHALNA ŽAGA za pogon na jermen;
- 4 ŠKATE (valarje), za transport lesa, transmisijiska vretena iz jekla s pripadajočimi ležaji s krožno mazo (stoječi ležaji s podložnimi ploščami);
- 1 PARNA LOKOMOBILA 50—60 HP s predkurjavo.

Vsi stroji morajo biti v dobrem in uporabnem stanju. Detaljirane ponudbe z navedbo cen, plačilnih pogojev kakor tudi možnosti za razmontiranje in pošiljatev, so nasloviti na:

»Grafen Draskovich Zentralforstamt«
in BARANYA - SELLYE, UNGARN.

Zahvala.

Povodom smrti naše ljubljene hčerke oziroma sestre, gospodične

Zofke Malgaj

se vsem, ki so imeli z nami vred sočutje, prav prisrčno zahvaljujemo. Osobito pa moramo izraziti zahvalo zdravniku g. dr. Baumgartenu za požrtvovalno lečenje, kakor tudi č. duhovščini za tolažilne obiske.

Najlepša hvala tudi č. g. kaplanu Zmavcu in gospodični Rojčevi za poslovilna govora, dalje tudi vsem darovalcem prekrasne cvetje in vsem, ki so pokojnico spremljali na njeni zadnji poti.

Trbovlje, dne 4. avgusta 1926.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za iskreno sočutje ob priliki bolezni in smrti našega nepozabnega, dobrega očeta, gospoda

Antona Pavčiča

nadučitelja v pokoju

se vsem najiskrenejše zahvaljujemo. — Zlasti se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, gospodom pevcem za tolažbe polne žalostinke, darovalcem vencev in šopkov, ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti.

Kostanjevica, dne 4. avgusta 1926.

ZALUJOČI OSTALI.

TEREZIJA POLLEY roj. GMEINER, ANTON GMEINER,
rač. svet. v p., in MAKŠ GMEINER, trgovci, naznanjajo v svojem in v imenu vseh vnukov in vnukinj, nečakov in nečakinj žalostno vest, da je njihova srčno ljubljena mati, stara mati in teta, gospa

Ana Gmeiner roj. Galler

danes dne 4. avgusta v visoki starosti 90 let, previdena s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspala. — Pogreb nepozabne nam rajne bo v petek dne 6. avgusta na farnem pokopališču v Radečah.

Priporočamo jo v molitev in blag spomin.

Radeče, dne 4. avgusta 1926.